

Spelling in beeld

werkboek 7

van:

werkboek 7b

Wat moet je doen?

Maak de opdrachten.

Kom je tekens tegen?

Doe dan dit.

- Schrijf je antwoord op.
- Kruis het goede antwoord aan.
- Trek lijnen.
- Kleur het goede antwoord.
- Omcirkel het goede antwoord.
- Teken je antwoord.
- Onderstreep het goede antwoord.

 Gebruik de uitlegkaarten.

 Gebruik uitlegkaart 011.

Als je klaar bent, ga je verder met een extra opdracht.

Kies een taak op de computer:

Of een taak uit Taalmaker:

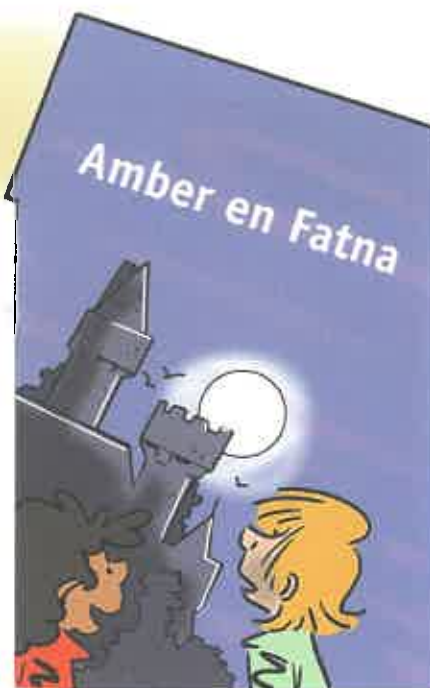

Op verkenning

- 1 De zinnen hieronder komen uit een boek over Amber en Fatna.
Lees de zinnen. Schrijf bij de persoonsvormen de hele werkwoorden op.
Wat komt er in de vt achter de ik-vorm tt te staan? Schrijf dat ook op.

Gelukkig, dat was goed afgelopen! Die avond werd het nog heel gezellig. Amber bakte pannenkoeken. Die smaakten heerlijk na zo'n spannende dag. Fatna maakte grappen over hun avontuur. Iedereen lachte. Zo kletsten de meiden nog een hele tijd door.

	hele werkwoord	persoonsvorm vt
Amber bakte	_____	ik-vorm tt + _____
die smaakten	_____	ik-vorm tt + _____
Fatna maakte	_____	ik-vorm tt + _____
iedereen lachte	_____	ik-vorm tt + _____
de meiden kletsten	_____	ik-vorm tt + _____

Uitleg

- 2 Bij zwakke werkwoorden op ~ten eindigt de ik-vorm tt op ~t.
In de verleden tijd komt daar ~te of ~ten achter. Je schrijft dan dus twee t's.
u Lees uitlegkaart W3-a.

Aan de slag

- 3 Schrijf de persoonsvormen op.

werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt	werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt
rusten	ik _____	ik _____	zetten	ik _____	ik _____
praten	ik _____	ik _____	groeten	ik _____	ik _____
stoten	ik _____	ik _____	lusten	ik _____	ik _____
richten	ik _____	ik _____	zuchten	ik _____	ik _____

- 4 Welke persoonsvormen vt komen van een werkwoord op ~ten? Omcirkel die.

ik sprintte ik viste het roestte ik kletste ik schatte ik klopte
ik plantte ik troostte ik botste het kostte wij printten ik plukte
wij ontmoetten het lam blaatte wij misten ik stapte ik zweette

5 Maak de schema's af met de persoonsvormen vt.

hoesten	wachten	lachen	spatten
tt ① ik hoest	① ik wacht	① ik lach	① ik spat
② hij hoest	② hij wacht	② hij lacht	② hij spat
③ wij hoesten	③ wij wachten	③ wij lachen	③ wij spatten
vt ④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____
⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____

6 Hier staan drie persoonsvormen tt en vijf persoonsvormen vt.

Er staan ook twee persoonsvormen die zowel tt als vt kunnen zijn.
Kruis de goede tijden aan.

	tt	vt	allebei mogelijk		tt	vt	allebei mogelijk
wij pasten	☐	☐	☐	de meiden praatten	☐	☐	☐
wij zetten	☐	☐	☐	de truien kosten veel	☐	☐	☐
wij stootten	☐	☐	☐	de auto's startten	☐	☐	☐
wij mikten	☐	☐	☐	wij letten goed op	☐	☐	☐
wij proesten	☐	☐	☐	de schapen blaten	☐	☐	☐

7 Vul de goede persoonsvorm vt in.

- planten Vorig jaar _____ wij een boom bij school.
- stoppen De auto's _____ voor het rode stoplicht.
- lusten Fenna _____ gisteren haar avondeten niet.
- barsten Het glas _____ toen ik er heet water in schonk.
- kloppen Wij _____ zachtjes op de deur van de directeur.

8 Schrijf rijmende persoonsvormen op. Staat er tt of vt achter?

Zorg ervoor dat de persoonsvorm daarbij klopt.
Schrijf bij de andere persoonsvormen nog tt of vt.

	tt of vt?		tt of vt?		tt of vt?
wij aten	_____	wij dachten	_____	wij blusten	_____
wij l_____	_____	wij br_____	_____	wij r_____	vt
wij pr_____	vt	wij w_____	tt	wij k_____	_____
wij z_____	_____	wij l_____	_____	wij l_____	tt

Terugkijken

9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ De persoonsvormen *wij rusten* en *wij rustten* bestaan allebei.
- ☐ De persoonsvormen *wij kusten* en *wij kustten* bestaan allebei.
- ☐ De persoonsvormen *wij kaarten* en *wij kaartten* bestaan allebei.
- ☐ De persoonsvormen *wij stapten* en *wij stapten* bestaan allebei.

Klaar? Kies _____ of _____

Op verkenning

- 1 Vul de woorden in op de goede plaats.
Kies uit: **penalty** – **hobby** – **rugby**.

Zit jij op een sportclub of heb je een _____ ?

Ik wel! Ik zit op _____. Dat is een stoere sport.

Het lijkt soms wel op een partijtje worstelen.

Maar dat is het niet! Er zijn strenge regels.

Als je een ernstige overtreding maakt,

kan de scheidsrechter een _____ geven.

Vul in. De letter **y** klinkt in deze woorden als /_____/.

Uitleg

- 2 De letter **y** klinkt soms als /ie/ en soms als /i/.
Woorden die eindigen op **y** krijgen in het meervoud 's.
u Lees op uitlegkaart O10 het stukje over woorden met **y**.
Onthoud de woorden van de week met **y**.

Aan de slag

- 3 Schrijf woorden van de week met **y** op.

De _____ wijst de winnaar aan.

Als toetje eet ik vaak _____ of vla.

Ik trek mijn _____ alvast aan.

Om elf uur gaan we _____.

Deze pet is _____ iets voor jou!

Ze heeft een _____ van zes maanden.

- 4 Schrijf het meervoud op.

baby – _____	hobby – _____	ruzie – _____	pony – _____
kiwi – _____	puppy – _____	lolly – _____	kanarie – _____

5 Vul de persoonsvormen tt en vt in de schema's in.

praten	lusten	blussen	stoten
tt 1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____
2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____
3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____
vt 4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____
5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____

6 Welke woorden horen bij elkaar? Trek lijnen.

sympathiek •	• likken	jury •	• slapen
hobby •	• eigenaardig	sorry •	• toetsenbord
typisch •	• in je vrije tijd doen	pyjama •	• beoordelen
lolly •	• aardig	typen •	• pardon

7 Maak de woorden af met **ie**, **i** of **y**. Schrijf ze op.

Iemand die erg aardig is, is s...mpathiek. _____

Soms loop ik om tien uur nog in mijn p...jama. _____

Op dinsdagmiddag hebben we altijd biolog... . _____

In mandarijnen en kiwi's zit veel v...tam...ne C. _____

Kun jij t...pen zonder naar de letters te kijken? _____

8 Maak goede samenstellingen. Welk woord past vóór de twee woorddelen?

Kies uit: **pyjama** - ~~pony~~ - **jury** - **baby** - **gym** - **hobby** - **type** - **yoghurt** - **rugby**.
Gebruik elk woord één keer. Streep de gebruikte woorden door.

pony _____ { rijden boerderij	_____ { schoenen zaal	_____ { ijs beker
_____ { lid beoordeling	_____ { bal wedstrijd	_____ { fout diploma
_____ { voeding sitten	_____ { jasje broek	_____ { club lijm

Terugkijken

9 In welke rij (↓) zijn alle woorden goed gespeld? Kruis aan.

☐ hobby - typen -
joghurt - baby's -
typisch - familie

☐ sorry - kiwi -
gymmen - pony -
pyjama - lolly's

☐ pyjama - typisch -
kanarie - yoghurt -
olie - hobby's

☐ babies - jury's -
hobby - pony's -
sympathiek - gym

Streep de drie verkeerd gespelde woorden door.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Deze kinderen zitten lekker te lezen. Maak de titels van hun boeken af met één woord. Daarin hoor je één of twee keer de klank /ie/.

Het geheim van de

Ollie, het kleine

De machtige

Beroemdheden van de

Uitleg

- 2 Weet je het nog?
Hoor je de klank /ie/? Dan schrijf je **ie** of **i**.
En soms schrijf je **y**, zoals je in les 2 hebt geleerd.
u Lees uitlegkaart O7 nog eens.

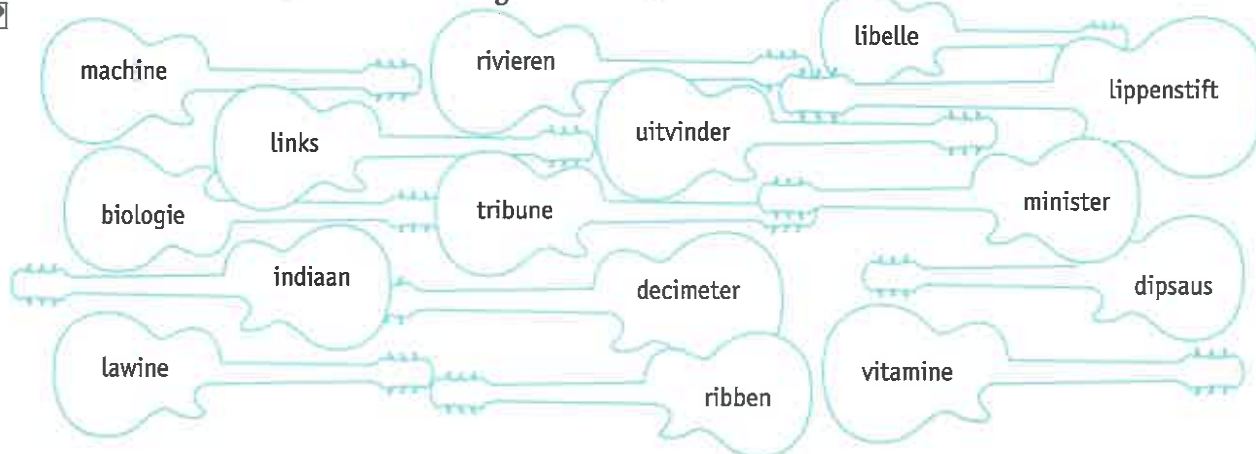

Aan de slag

- 3 Maak de woorden af met **ie** of **i**.

energ _____	ol _____ fant	un _____ form	art _____ kel	kl _____ maat	pos _____ t _____ f
d _____ ploma	muz _____ kaal	benz _____ ne	v _____ tr _____ ne	f _____ le	verd _____ nen
industr _____	st _____ kem	spaghatt _____	melod _____	kop _____	m _____ n _____ mum

- 4 Waar klinkt de letter **i** als /ie/? Kleur nog tien letters **i**.

Vul de goede persoonsvorm vt in.

blaffen – De hond _____ hard.

stoppen – De auto _____ op tijd.

instorten – De toren _____ in.

blaten – Het schaap _____ .

kosten – Dat boek _____ twintig euro.

printen – De juf _____ het werkblad.

juichen – De hele klas _____ .

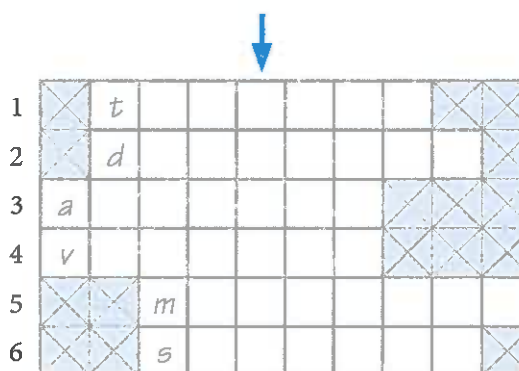
wachten – De bus _____ bij de halte.

Vul woorden met **ie** of **i** van de uitlegkaart in.

1. zitplaatsen voor toeschouwers
2. leider van een koor of orkest
3. stukje in een krant of tijdschrift
4. glazen kast voor mooie spullen
5. lid van de regering
6. onopvallend, omdat niemand het mag zien

Welk woord lees je onder de pijl?

Maak de woorden af met **ie** of **i**. Schrijf ze op.

Gisteren gingen wij op v...s...te bij een zieke klasgenoot.

Benzine en plastic worden allebei gemaakt van aardol...

We hebben m...n...maal tien spelers nodig voor het team.

Ons besluit staat vast. Het feest gaat def...n...t...f niet door.

De Maas en de Waal zijn grote r...v...ren in Nederland.

Welk woord van de uitlegkaart betekent het tegenovergestelde? Schrijf op.

niemand – _____

maximum – _____

negatieve – _____

gul – _____

voorlopig – _____

openlijk – _____

vervelend – _____

het origineel – een _____

Staat er **ie** of **i** onder de vlek? Omcirkel de tien woorden met **i**.

voolmuziek

windenergi

indianentooi

zeekraan

uitkijken

januari

krantenartikel

kanariepietje

broccolitaart

felevorming

biologieles

legeruniform

stoommachinerie

industrie

muzikaal

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Schrijf de goede persoonsvorm tt op. Twijfel je tussen de ik-vorm en de hij-vorm? Denk dan aan *lopen*.

Jonas, de kat van de buren, zit weer eens hoog in de boom.

(bellen) De buurvrouw _____ meteen de brandweer:

(melden) 'Dag meneer! Ik _____ even dat Jonas weer in de boom zit!

Hij schrok weer van Boris, die grote hond! Kunt u hem meteen komen redden?'

(antwoorden) De brandweerman _____: 'Nee, mevrouw!

(rijden) Onze wagen _____ nét naar een brand. Daarna is Jonas aan de beurt.'

'Maar meneer, de brandweer is er toch voor mensen én dieren in nood?'

(vinden) 'Ja! Maar drie keer per week met spoed naar Jonas is wat veel, _____ u niet?'

Uitleg

- 2 Bij zwakke werkwoorden op ~den eindigt de ik-vorm tt op ~d.
In de verleden tijd komt daar ~de of ~den achter. Je schrijft dan dus twee d's.
- u Lees uitlegkaart W3-b.

Aan de slag

- 3 Schrijf de persoonsvormen op.

werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt	werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt
melden	ik _____	ik _____	wedden	ik _____	ik _____
raden	ik _____	ik _____	bloeden	ik _____	ik _____
leiden	ik _____	ik _____	schudden	ik _____	ik _____
braden	ik _____	ik _____	knedden	ik _____	ik _____

- 4 Dit zijn persoonsvormen tt en vt van werkwoorden op ~den.
Omcirole de zes persoonsvormen die alleen vt kunnen zijn.
Van twee persoonsvormen kun je niet zien of het tt of vt is. Kleur die.

wij antwoorden wij leiden wij kneedden wij bespieden wij vermoeden
wij braden wij bevrijdden wij kneden wij onthouden wij antwoordden
wij schudden wij besteden wij raadden wij wedden wij meldden

5 Vul de persoonsvormen tt en vt in de schema's in.

landen	bellen	schudden	laden
tt ① ik _____	① ik _____	① ik _____	① ik _____
② hij _____	② hij _____	② hij _____	② hij _____
③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____
vt ④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____
⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____

6 Vul de goede persoonsvormen in. Bedenk steeds: staat er een **d** in het hele werkwoord?
Let op: je hoeft niet alle vakjes te gebruiken. Begin met schrijven in het eerste vakje.

redden → hij (tt)

zagen → hij (tt)

leiden → hij (tt)

bloeden → hij (tt)

boenen → hij (tt)

r					

hij (vt)

hij (vt)

hij (vt)

hij (vt)

hij (vt)

r					

7 Vul de goede persoonsvorm vt in.

aankleden Na de gymles _____ wij ons snel aan.

smeren Marit _____ boterhammen voor de lunch.

branden Ik _____ mijn vingers aan de hete theepot.

gooien Wij _____ alle rommel in de vuilnisbak.

8 Schrijf rijmende persoonsvormen op. Staat er tt of vt achter?
Zorg ervoor dat de persoonsvorm daarbij klopt.
Schrijf bij de andere persoonsvormen **tt** of **vt**.

	tt of vt?		tt of vt?		tt of vt?
wij reden _____		wij baadden _____		wij hoorden _____	
wij <i>kl</i> _____	vt	wij <i>br</i> _____	tt	wij <i>st</i> _____	
wij <i>kn</i> _____	tt	wij <i>l</i> _____	vt	wij <i>ant</i> _____	vt
wij <i>d</i> _____		wij <i>r</i> _____	tt	wij <i>sc</i> _____	

9 In welke rij (→) zijn alle persoonsvormen vt goed gespeld? Kruis aan.

- ☐ ik vermoedde – ik wilde – ik bespiedde – ik melde – ik belde
☐ ik wilde – ik meldde – ik vermoedde – ik belde – ik bespiedde
☐ ik belde – ik bespiedde – ik meldde – ik wilde – ik vermoedde

Terugkijken

Klaar? Kies

of

BLOK
5

LES
5

Op verkenning

- 1 De letter **x** klinkt als /ks/. In de woorden hieronder hoor je ook de klank /ks/. Maar die schrijf je niet met **x**. Maak zes woorden af met **ct** en de andere woorden met **ks**.

stra _____ bo _____ en rea _____ ie pla _____ el
inspe _____ ie dagelij _____ re _____ tok a _____ ie
sele _____ ie Grie _____ e bli _____ em ni _____
lin _____ af corre _____ ie reda _____ ie de _____ el

- 2 Welke woord past het best bij de tekening? Omcirkel dat woord.

Uitleg

- 2 De **x** spreek je uit als /ks/. Woorden met **x** moet je onthouden. Lees op uitlegkaart O10 het stukje over woorden met **x**. Onthoud de woorden van de week met **x**.

Aan de slag

- 3 Schrijf woorden van de week met **x** op.

Ze gaat met een _____ naar het station.

O sorry, dat deed ik niet _____.

In januari was het _____ koud.

Er mogen _____ zes mensen in de lift.

Mijn zus moet dit jaar _____ doen.

Er is nog één _____ van dat boek.

Mag ik een _____ deken. Het wordt heel koud.

- 4 Wat betekenen de woorden met **x**? Vul het nummer in van de omschrijving die erbij past.

de **extreem** harde wind _____
een trui in de maat **XL** _____
Sofie is de **ex** van Lucas _____
een gevaarlijk **experiment** _____
de **export** van tomaten _____
een enorme **explosie** _____

- 1 = proef
2 = ontploffing
3 = uitzonderlijk
4 = uitvoer naar een ander land
5 = vroegere vriend of vriendin
6 = Engelse afkorting voor extra groot

5

Vul de persoonsvormen **tt** en **vt** in de schema's in.

rennen	redden	raden	rijden
tt ① ik _____	① ik _____	① ik _____	① ik _____
② hij _____	② hij _____	② hij _____	② hij _____
③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____
vt ④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____
⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____

6

Maak de woorden af met het stukje **ex**, dat steeds vooraan staat.

Betekent het stukje **ex** *vroeger*? Zet er dan nog een streepje achter: **ex-**.

_____ traatje _____ wielrenner _____ cuus _____ pres _____ burgemeester
 _____ act _____ emplaar _____ collega _____ treem _____ plosie

7

Maak de woorden af met **ks** of **x**. Schrijf ze op.

Nederland staat bekend om de e...port van bloemen. _____
 Joost en zijn vader kijken op tv naar het bo...en. _____
 Je moet hier lin...af en dan is het de derde weg rechts. _____
 Dit boek is kapot. Ik wil graag een ander e...emplaar. _____
 De e...-inbreker vertelt hoe je je huis kunt beveiligen. _____

8

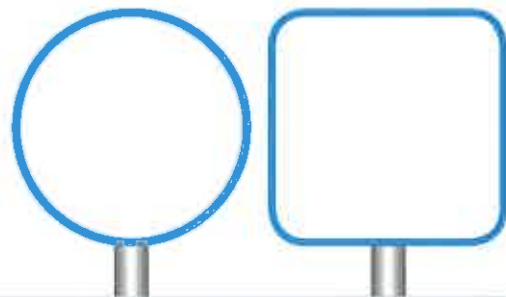
Het woord **maximaal** betekent: hoogstens, meer mag niet.

Bedenk twee regels waarin dat woord voorkomt: bestaande regels (bijvoorbeeld verkeersregels of schoolregels) of regels die jij zelf wel handig zou vinden. Teken ernaast een bord dat bij de regel past.

1. _____

 2. _____

Terugkijken

9

In welke zin of in welke zinnen is het gekleurde woord verkeerd gespeld? Kruis aan.

- ☐ Als je een cake wilt bakken, gebruik je een **mixer** om het beslag te maken.
- ☐ Het onweerde flink. Na een paar tellen kwam er steeds wéér een **blixem**.
- ☐ Saskia zakte voor het **verkeerseksamen** omdat ze door rood reed.
- ☐ De krentenbollen waren in de reclame. Daarom kreeg ik er twee **extra**.

Klaar? Kies

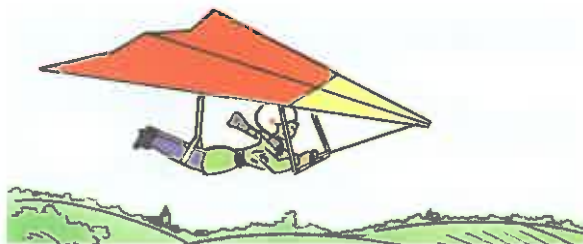

of

Op verkenning

- 1 Ellis maakte een wereldreis. Op haar website beschrijft ze wat ze allemaal meemaakte. Daar staan onder andere deze werkwoorden in. Maak van de ik-vormen tt goede persoonsvormen vt met de stukjes **te** en **de**.

ik reis <i>de</i> _____	ik dans _____	ik verbaas _____ me	ik lach _____
ik baad _____	ik wacht _____	ik kook _____	ik proef _____
ik was _____	ik klets _____	ik bof _____	ik durf _____
ik vrees _____	ik zweef _____	ik overnacht _____	ik troost _____
ik haast _____ me	ik wens _____	ik surf _____	ik verkleed _____ me

- 2 Omcirkel de twee persoonsvormen die het best bij de tekeningen passen.

Uitleg

- 2 Weet je het nog?
Bij zwakke werkwoorden gebruik je de regel van 't kofschip.
Je maakt persoonsvormen vt door achter de ik-vorm tt **~te(n)** of **~de(n)** te zetten.
Lees eventueel de uitlegkaarten W2-a, W2-b, W3-a, W3-b en W4-b nog eens.

Aan de slag

- 3 Schrijf de goede persoonsvormen vt op.

pakken	ik _____	proeven	hij _____	lachen	wij _____
smeren	ik _____	vegen	hij _____	gooien	wij _____
beven	ik _____	rusten	hij _____	redden	wij _____
kuchen	ik _____	wassen	hij _____	praten	wij _____

- 4 Acht zwakke werkwoorden krijgen in de verleden tijd **~de** of **~den**. Omcirkel die werkwoorden. Vier werkwoorden zijn sterk. Kleur die werkwoorden.

beven	blijven	schaatsen	leggen	botsen	proeven	worden
omhelzen	lachen	krassen	vragen	drogen	surfen	klagen
kletsen	vegen	vliegen	dansen	juichen	blaffen	beroven

5 Schrijf van de werkwoorden de **hij-vorm tt** en de **hij-vorm vt** op.

werkwoord	hij-vorm tt	hij-vorm vt	werkwoord	hij-vorm tt	hij-vorm vt
werken	hij _____	hij _____	lachen	hij _____	hij _____
leven	hij _____	hij _____	wachten	hij _____	hij _____
reizen	hij _____	hij _____	melden	hij _____	hij _____
verven	hij _____	hij _____	redden	hij _____	hij _____

6 In welke rij (↓) staan alle persoonsvormen in de vt? Kruis aan.
Omcirkel de zes persoonsvormen van werkwoorden op **~den**.

☐ de koe loeide
wij antwoordden
wij verveelden ons
wij wachten lang

☐ de piloot landde
wij rustten uit
de vogels broeden
de fietsen roesten

☐ ik raadde het al
zij kusten elkaar
de klokken luidden
zij reisden veel

☐ zij praatten hard
wij hoesten allebei
zij kleden zich aan
zij vluchtten weg

7 Vul de goede persoonsvorm vt in.

durven Bij de gymles ... Eva heel hoog te klimmen. _____ *Eva*
zagen Papa ... alle planken op dezelfde lengte. papa _____
juichen De toeschouwers ... toen hij de beker won. ze _____
groeten Toen ik de buurvrouw zag lopen, ... ik haar. _____ *ik*
laden Toen ... de verhuizers de dozen in de wagen. _____ *ze*

8 Van welke zwakke werkwoorden **klinken** de **wij-vorm tt** en de **wij-vorm vt** hetzelfde? Omcirkel die werkwoorden.

wachten schudden missen rusten zetten fietsen
lusten kletsen redden raden spatten moeten
branden kennen troosten wassen poetsen leiden
horen antwoorden kleuren verspreiden wedden

9 Van welke omcirkelde werkwoorden **schrijf** je de **wij-vorm tt** en de **wij-vorm vt** ook hetzelfde? Kleur die werkwoorden.

Alle gekleurde werkwoorden eindigen op de vier letters _____ of _____.

Terugkijken

Welke zinnen kloppen voor de **ik-vorm tt** van zwakke werkwoorden? Kruis aan.

- ☐ Eindigt het hele werkwoord op **~ven** of **~zen**? Dan eindigt de **ik-vorm tt** op **~f** of **~s**.
- ☐ Eindigt de **ik-vorm tt** op de **'t kofschip**-letters **f** of **s**? Dan schrijf je de vt met **~te** of **~ten**.
- ☐ De stukjes **te**, **ten**, **de** en **den** van de vt worden achter de **ik-vorm tt** geplaatst.
- ☐ Eindigt de **ik-vorm tt** van een zwak werkwoord op **~d**? Dan schrijf je de vt met twee **d**'s.
- ☐ Eindigt de **ik-vorm tt** van een zwak werkwoord op **~t**? Dan schrijf je de vt met twee **t**'s.

Klaar? Kies

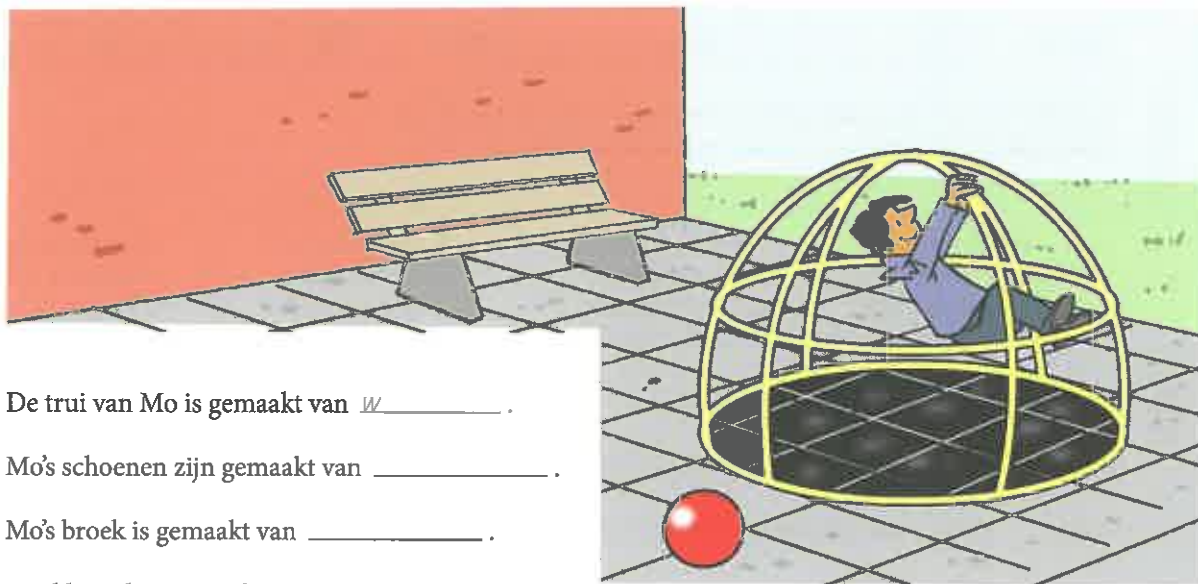
of

Op verkenning

- 1 Bekijk de tekening. Je ziet Mo op het klimrek. Waar is alles van gemaakt?
Schrijf dat op. Gebruik elk woord maar één keer.
Kies uit: plastic - steen - wol - hout - ijzer - rubber - katoen - leer.

De trui van Mo is gemaakt van wol.
Mo's schoenen zijn gemaakt van leer.
Mo's broek is gemaakt van stof.
Het klimrek is gemaakt van ijzer.
De tegels onder het rek zijn van steen. De zitting van het bankje is gemaakt van hout.
De andere tegels zijn van steen. De bal is gemaakt van rubber.

Uitleg

- 2 Stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden vertellen van welk materiaal iets is gemaakt. De meeste stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden eindigen op -en.
u Lees uitlegkaart R8.

Aan de slag

- 3 Schrijf de stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden op.

wol - een <u>trui</u>	glas - een <u>deur</u>	goud - een <u>ring</u>
riet - een <u>mand</u>	staal - een <u>pen</u>	plastic - een <u>tas</u>
leer - een <u>jas</u>	nylon - een <u>jack</u>	papier - een <u>zak</u>

- 4 Omcirkel de acht stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden.

de kartonnen doos de schone doek zijn eigen huis de houten stok de Franse kaas
de zilveren lepel de kristallen vaas de zijden sjaal het open raam de deftige dame
het oneven getal een bronzen beeld de plastic fles de oude tas de stenen muur

- 5 Kleur het stoffelijke bijvoeglijke naamwoord dat niet op -en eindigt.

Vul de persoonsvormen tt en vt in de schema's in.

leggen	kleven	heten	melden
tt 1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____
2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____
3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____
vt 4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____
5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____

Welke stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden passen bij de foto's? Schrijf ze bij het goede nummer. Schrijf de **ij** in één vakje.

1	een	<i>g</i>							kom
2	een								sleutel
3	een	<i>g</i>							ring
4	een	<i>h</i>							lepel
5	een	<i>l</i>							schoen

In de gekleurde vakjes staat: een _____ sjaal

Maak van de woorden bijvoeglijke naamwoorden op **~e** of **~en**. Schrijf ze op.

- zilver Naomi werd tweede en kreeg een _____ medaille.
- giftig In veel schoonmaakmiddelen zitten _____ stoffen.
- oneven Dertien, vijftien en zeventien zijn _____ getallen.
- Grieks Elin koopt op de markt een bakje _____ olijven.

Bedenk bij elk woord vier bijvoeglijke naamwoorden: eerst twee stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden, dan twee andere bijvoeglijke naamwoorden.

bal	jas	schaal
een _____ bal	een _____ jas	een _____ schaal
een _____ bal	een _____ jas	een _____ schaal
een _____ bal	een _____ jas	een _____ schaal
een _____ bal	een _____ jas	een _____ schaal

Terugkijken

Omcirkel de twaalf bijvoeglijke naamwoorden. Kleur de vijf stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden.

- Op de hoge, groene deur van het statige herenhuis zat een koperen knop.
- Op de houten tafel staat een mooie, glazen fruitschaal met sappige, rode appels.
- De grote vrachtauto is volgeladen met plastic flessen en kartonnen dozen.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Maak de zinnen af met de goede woorden.

Onder de **e** staat **i**, **y**, **ks** of **x**.

Kies uit: **e**pres - **s**tra - **g**mmen - **e**tra - **dr**nken - **bo**en - **so**rt.

Uitleg

2 De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.

U Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.

Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

3 Schrijf naast de persoonsvorm **tt** steeds de goede persoonsvorm **vt** op.

W3-a

W3-b

tt	vt	tt	vt	tt	vt
ik lust	ik _____	ik richt	ik _____	zij bellen	zij _____
ik blus	ik _____	het kost	het _____	wij praten	wij _____
ik stoot	ik _____	wij melden	wij _____	het brandt	het _____

4 Staat er **ks** of **x** onder de ★? Omcirkel de tien woorden met **x**.

010

sa★foon

ta★ichauffeur

e★treem

stra★

e★perimenten

dagelij★

e★emplaren

ma★imaal

bli★emschicht

rije★amen

e★port

wer★tukken

e★pres

e★plosieven

lin★saf

Vul de persoonsvormen **tt** en **vt** in de schema's in.

W3-a

W3-b

groeten	vluchten	leiden	schudden
tt ① ik _____	① ik _____	① ik _____	① ik _____
② hij _____	② hij _____	② hij _____	② hij _____
③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____
vt ④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____
⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____

Maak van deze woorden bijvoeglijke naamwoorden op **-e** of **-en**. Schrijf ze op.
Kruis daarna de stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden aan.

R8

zilver - _____ ☐ papier - _____ ☐ ijzer - _____ ☐ deftig - _____ ☐
schoon - _____ ☐ glas - _____ ☐ groen - _____ ☐ beton - _____ ☐

Maak de woorden af met **ie**, **i** of **y**. Schrijf ze op.

010

Zo'n opmerking vind ik t...pisch iets voor haar! _____
We zetten jouw werkstuk in de v...tr...ne in de hal. _____
Karlijn en Mia maken ijsloll...s van limonadesiroop. _____
Hidde barst van de energ... . Hij is altijd druk bezig. _____

Bedenk voor elk vak twee woorden.
Kijk ook bij opdracht 1 van les 5. Schrijf op.

010

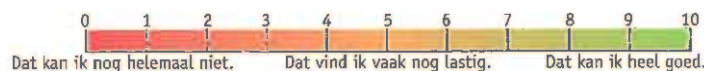
/ie/ = ie	/ie/ = i	/ie/ = y
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
/eks/ = eks	/eks/ = ex	/eks/ = ect
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Terugkijken

Hoe goed kun jij deze persoonsvormen schrijven? Zet een kruisje op elke lijn.

vt van zwakke werkwoorden op **-ten**

vt van zwakke werkwoorden op **-den**

Klaar? Kies

of

Op verkenning

Omcirkel in elke rij (→) het woord met één open lettergreep:

letterlijk – herhalen – komkommers – ontdekken – misverstand
vulpennen – vergissing – dobbelsteen – ontelbaar – rekenboek
doorzetten – kofferbak – supermarkt – sprookjesboek – oplossing

Omcirkel in elke rij (→) het woord met twee open lettergrepen:

herstellen – kikkerdril – tomaten – wintertijd – prinsesje
waakhonden – rubberboot – luchtfoto – koplampen – instelling
stadsbussen – verpakking – wijnflessen – onderzoek – napraten

Omcirkel in elke rij (→) het woord met drie open lettergrepen:

chocola – tafelkleed – doorlopen – uitbreiding – takkenbos
spinnewiel – schoonvader – achterna – verdrietig – paraplu
bananenschil – vertaling – kanovaren – aardappel – versleten

Kleur in elk van de drie vakken het woord dat het best bij de tekening past.

Uitleg

Weet je het nog? In deze les oefen je met woorden met meer lettergrepen.

Weet je iets niet meer? Zoek dan de goede uitlegkaart nog eens op.

Aan de slag

Maak van elk woord een woord met een vast stukje.

Kies uit: **isch** – **elijk** – **ig** – **ing** – **heid** – **iteit**.

Gebruik elk stukje twee keer.

geluk – _____

alfabet – _____

oplossen – _____

vriend – _____

magneet – _____

beleefd – _____

brutaal – _____

eenvoud – _____

speciaal – _____

gezond – _____

gemak – _____

verrassen – _____

Schrijf de verkleinwoorden op.

haring – _____

pudding – _____

bikini – _____

auto – _____

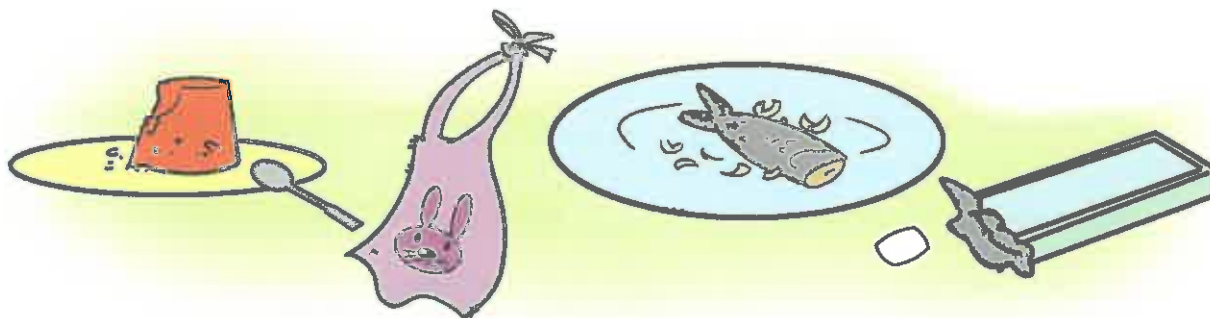
kauwgom – _____

piano – _____

slab – _____

chocola – _____

oefening – _____

5

Schrijf de goede persoonsvormen op.

werkwoord	ik-vorm tt	hij-vorm tt	ik-vorm vt
fluisteren	ik _____	hij _____	ik _____
proberen	ik _____	hij _____	ik _____
antwoorden	ik _____	hij _____	ik _____
overnachten	ik _____	hij _____	ik _____

6

Schrijf in het eerste vakje hoeveel lettergrepen (LG) het woord heeft.
Is het woord een samenstelling (S)? Kruis dan ook het tweede vakje aan.

	LG	S		LG	S
marathonschaatser	_____	☐	presentatie	_____	☐
ijslollystokje	_____	☐	fietsenrekken	_____	☐
verschrikkelijk	_____	☐	kwaliteiten	_____	☐
bezuiniging	_____	☐	onderdirecteur	_____	☐

7

Maak de woorden af met **s** of **ss**. Schrijf ze op.

Wie geen wasmachine heeft, gaat naar de wa...erette.

De a...istente van de tandarts neemt de telefoon aan.

De profe...or vertelt de studenten over zijn onderzoek.

Het publiek was erg enthous...iast over de voorstelling.

Hij begrijpt de be...lissing van de scheidsrechter.

8

Zet voor elk werkwoord twee voorzetsels, zodat er twee goede
samenstellingen staan. Gebruik elk voorzetsel minstens één keer.
Kijk naar het voorbeeld.

Kies uit: **in** - **uit** - **op** - **af** - **over** - **achter** - **door** - **mee**.*achter* / *op* volgen

_____ / _____ slaan

_____ / _____ blijven

_____ / _____ wachten

_____ / _____ breken

_____ / _____ werken

_____ / _____ nemen

_____ / _____ vallen

_____ / _____ slapen

Terugkijken

9

In welke rij (↓) hebben alle woorden twee vaste stukjes? Kruis aan.

☐
ontdekking
hoeveelheid
activiteit
bereikbaar

☐
behulpzaam
ontploffing
gezondheid
geritsel

☐
gemakkelijk
ondankbaar
productie
duidelijk

☐
verpakking
veiligheid
prestatie
beroving

Klaar? Kies

of

BLOK 6

LES 1

Op verkenning

- 1 Maak elk woord af met een vast stukje.
Kies uit: **baar** - **zaam** - **ig** - **lijk** - **heid** - **iteit** - **ing**.
Je mag een stukje vaker gebruiken.

hinder _____ bruta _____ gastvrij _____ verslav _____
betrouw _____ hoeveel _____ behulp _____ onplezier _____
aard _____ vriende _____ onoplos _____ teleurstell _____

- 2 Deze mensen wonen in een gezellige buurt. Omcirkel de vijf woorden die daar het best bij passen.

Uitleg

- 2 Vaste stukjes achteraan schrijf je altijd hetzelfde.
Lees de uitlegkaarten K10-a, K10-b en K10-c.

Aan de slag

- 3 Vul bijvoeglijke naamwoorden in.

zinloos - een _____ opmerking zeldzaam - een _____ plant
vruchtbaar - _____ grond allergie - een _____ kind
magneet - een _____ staaf grap - een _____ verhaal
eenvoud - een _____ som gevaar - een _____ kruispunt

- 4 Ieder teken is een vast stukje. Welke stukjes zijn dat? Vul in.

activΩ informΣ bereik↗ beleefdΨ
vergissφ gezondΨ nutteδ breek↗
operΣ sportivΩ bewegφ werkδ

Ω = _____ Σ = _____ ↗ = _____
Ψ = _____ φ = _____ δ = _____

Schrijf de ik-vorm tt en de ik-vorm vt op.

werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt	werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt
rennen	ik _____	ik _____	blussen	ik _____	ik _____
redden	ik _____	ik _____	lusten	ik _____	ik _____
raden	ik _____	ik _____	groeten	ik _____	ik _____

Welke woorden horen bij elkaar? Trek lijnen.

gigantisch •	• zonder vlees	kwaliteit •	• werkelijkheid
medisch •	• geschiedenis	puberteit •	• onbeleefd zijn
historisch •	• gezondheid	realiteit •	• hoe goed iets is
vegetarisch •	• heel erg groot	brutaliteit •	• tienerjaren

Maak de woorden af met een vast stukje. Schrijf ze op.

Kies uit: **isch** – **zaam** – **iteit** – **itie**.

Hij nodigde haar uit voor een romant... etentje. _____

Lynn is heel sportief. Ze heeft een goede cond... . _____

Onze hond luistert goed. Hij is erg gehoor... . _____

Rozijnenbrood is de special... van die bakker. _____

Vul in elk vak twee woorden met vaste stukjes in. Probeer alleen woorden op te schrijven die niet op de uitlegkaarten K10-a, K10-b en K10-c staan.

woorden op ~(i)teit	woorden op ~heid	woorden op ~te
_____	_____	_____
_____	_____	_____
woorden (mensen) op ~er	woorden (mensen) op ~aar	woorden op ~atie
_____	_____	_____
_____	_____	_____
woorden op ~isch	woorden op ~baar	woorden op ~zaam
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Terugkijken

In elke rij (→) staat één woord *zonder* vast stukje achteraan. Omcirkel dat woord.

eenvoudig – alfabetisch – vriendelijk – behulpzaam – onbegaanbaar – wintertijd
 luidruchtig – kwestie – afschuwelijk – ongehoorzaam – ontvlambaar – elektriciteit
 onhandig – automatisch – ongelijk – zwijgzaam – onbruikbaar – criminaliteit
 baldadig – telefonisch – onmenselijk – voedzaam – barbaar – universiteit

Klaar? Kies

of

BLOK
6

LES
2

Op verkenning

Soms klinken twee woorden hetzelfde, maar schrijf je ze anders.

Vul steeds twee woorden na elkaar in die hetzelfde klinken.

Kies uit: **eendje** – **eentje** – **grootte** – **grote** – **hard** – **hart** – **jou** – **jouw** – **wei** – **wij**.

Het is lente en prachtig weer! We fietsen door een natuurgebied.

Door de _____ van het gebied zijn er _____ stukken

waar het heel stil is.

De dieren hebben er zin in, en _____ ook!

Overal huppelen lammetjes door de _____.

Daar zwemt een jong _____.

Maar ... waarom zwem jij in je _____?

Waar zijn _____ broertjes en zusjes? Zijn die nu op zoek naar _____?

Je kunt nog niet zo _____ zwemmen. Wij houden ons _____ vast: gaat dat wel goed?

Gelukkig, daar komt je moeder al aangezwommen. Eind goed, al goed!

Uitleg

Op de uitlegkaart met struikelblokken staan woorden die vaak verkeerd gespeld worden.

Lees uitlegkaart O6. Onthoud de woorden van die kaart.

Aan de slag

Schrijf woorden van de uitlegkaart op.

Op zijn bord ligt nog de *gr*_____ van de vis.

De held werd beloond voor zijn *m*_____.

Mijn moeder *s*_____ de aardappels.

Het *kr*_____ in vuurwerk zorgt voor de knal.

Het schilderij hangt aan de *w*_____.

het _____ de *waln*_____ De weggetjes bergop zijn af en toe heel *s*_____.

Maak de woorden af met één of twee medeklinkers.

l of **ll** ba _____ on va _____ en pa _____ eis ta _____ ent ba _____ et

n of **nn** ka _____ aal pla _____ en pla _____ eet ba _____ aan buurma _____ en

p of **pp** da _____ ere ra _____ ort pa _____ ier kla _____ en ka _____ itein

Schrijf de ik-vorm tt en de ik-vorm vt op.

werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt	werkwoord	ik-vorm tt	ik-vorm vt
durven	ik _____	ik _____	bonzen	ik _____	ik _____
surfen	ik _____	ik _____	wensen	ik _____	ik _____
kauwen	ik _____	ik _____	eisen	ik _____	ik _____

Welke woorden van de uitlegkaart passen erbij? Schrijf op.

vraaggesprek voor krant of tv	iets wat je niet had verwacht	nu meteen, direct	boeiend, waar je meer over wilt weten
<i>l</i> _____	<i>v</i> _____	<i>o</i> _____	<i>l</i> _____

Maak de woorden af. Schrijf ze op.

- w** of geen **w** Hebben jou... ouders een andere auto gekocht? _____ *ouders*
- d** of **dt** Als je het niet snapt, kun je Sil om raa... vragen. _____
- m** of **mm** De dierenverzorger vertelt iets over de ka...eel. _____
- n** of geen **n** Alles zit tegen! Hope...lijk komen we niet te laat. _____
- ei** of **ij** Er is net asfalt gestort, je kunt die weg nu niet ber...den. _____

Bedenk wat deze dieren zeggen. Gebruik vier woorden van de uitlegkaart. Bedenk eerst alle zinnen. Schrijf ze dan in de spreekwolken.

Terugkijken

Welke twee zinnen kloppen? Kruis aan.

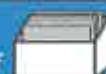
- ☐ Onmiskenbaar schrijf je met één **d** en één **l**.
- ☐ Onmiskenbaar schrijf je met twee **d**'s en twee **l**'s.
- ☐ Interessant en verandering schrijf je allebei met één **r** en twee **s**'en.
- ☐ Interessant schrijf je met één **r** en twee **s**'en, en verandering met twee **r**'s en twee **s**'en.

Klaar? Kies

of

BLOK
6

LES
3

Op verkenning

Lees de tekst. Schrijf van elke regel één woord op de goede plaats in het schema.

Onze buurman is al jaren chauffeur op een bus.
Soms moet hij 's ochtends om half vijf opstaan.
Om kwart over vijf vertrekt hij naar de garage.
Daar meldt hij zich eerst bij zijn chef.
Die staat al te wachten. Is iedereen op tijd?
Hij kijkt op zijn horloge. Ja, de bussen
kunnen vertrekken!

ch klinkt als /g/	ch klinkt als /sj/	g klinkt als /zj/

Uitleg

2

Weet je het nog?

Soms schrijf je de klank /g/ als ch, de klank /zj/ als g en de klank /sj/ als ch.

u

Lees uitlegkaart O5 nog eens.

Aan de slag

Schrijf woorden van de uitlegkaart met g of ch op.

Het putje van de d_____ zit verstopt.

Ik stuur even een kort b_____.

Volgens mijn h_____ is het half elf.

Een n_____ is een zangvogel.

De _____ is klaar met de operatie.

Beijing is de hoofdstad van _____.

In welke woorden klinkt de g als /zj/? Omcirkel die woorden.

garagedeur

slijtage

bijlage

gezellig

dagelijks

logeren

genie

geniaal

gevaar

aspergesoep

gelukkig

rage

lekkage

gezondheid

etage

bijdrage

reportage

klagen

Schrijf de goede persoonsvorm (tt of vt) op.

zeggen (tt) – Tijn _____	juichen (vt) – Nina _____	zorgen (vt) – Rob _____
lachen (vt) – ik _____	krijgen (tt) – Ernst _____	vragen (tt) – Zara _____
liggen (tt) – Imran _____	leggen (vt) – Joost _____	kuchen (vt) – opa _____
zwijgen (tt) – de man _____	klagen (vt) – hij _____	wegen (tt) – Tony _____

Maak steeds twee samenstellingen met hetzelfde woord.

Kies uit: **etalage** – **horloge** – **chocolade** – **douche** – **chauffeur** – **machine** – **licht** – **ochtend** – **bagage**.

reken afwas	_____	_____	drager rek	_____	reep melk
taxi bus	_____	_____	pop ruit	_____	jas humeur
knipper zon	_____	_____	gordijn kraan	_____	bandje maker

Maak de woorden af met g of ch. Schrijf ze op.

Aan de lantaarnpaal hangt een affi...e van een fietstocht. _____

Onze juf was bij de vossenja...t verkleed als schilder. _____

De sporter krijgt na de wedstrijd een stevige massa...e. _____

Bij hem gaat altijd alles fout. Hij is een echte pe...vogel. _____

Ooit wil ik met een para...ute uit een vliegtuig springen. _____

Ze maakt een Italiaans gerecht met auber...ine en paprika. _____

Bedenk samenstellingen met in het ene woorddeel een g en in het andere woorddeel ch. Bijvoorbeeld: *pechvogel*.

Kun je er geen zes bedenken? Vul ze dan aan met samenstellingen waarin minstens één woord van de uitlegkaart staat.

Terugkijken

Welke zin klopt? Kruis aan.

- ☐ In *chatten*, *checken*, *chef* en *chic* spreek je de **ch** steeds uit als /tsj/.
- ☐ In *lekkage*, *etalage*, *lage* en *slijtage* spreek je het stukje ~age steeds uit als /aazje/.
- ☐ De hij-vorm tt van *liggen*, *leggen*, *zeggen* en *krijgen* eindigt op ~gt.
- ☐ Een woord op ~gt kan de hij-vorm tt zijn van een werkwoord op ~chen.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Wat hebben we allemaal gedaan op het buurtfeest? We hebben ...
Omcirkel nog veertien woorden.

gelachen gedanst genoeg gekleurd gespeeld
geweldig gesnoept gezongen gewoon gezwommen
gerend gezocht getekend geluk gedronken
gefietst gekletst geknikkerd gevaar gegeten

- ⊗ Kruis aan.

- ☐ alle omcirkelde woorden zijn pv's
☐ alle omcirkelde woorden zijn geen pv's, maar wel gemaakt van werkwoorden.

Uitleg

- 2 Het voltooid deelwoord van sterke werkwoorden eindigt bijna altijd op ~en.
Het voltooid deelwoord van zwakke werkwoorden eindigt op ~d of ~t.
Lees uitlegkaart W5-a.

Aan de slag

- 3 Schrijf van deze sterke werkwoorden het voltooid deelwoord op.

werkwoord	voltooid deelwoord	werkwoord	voltooid deelwoord
lezen	ik heb _____	krijgen	ik heb _____
slapen	ik heb _____	blijven	ik ben _____
vallen	ik ben _____	vinden	ik heb _____

- 4 Maak de voltooid deelwoorden af met d of t.

Ik heb gebel _____.

Zij heeft gewandel _____.

Hij heeft gedach _____.

Ik heb geklets _____.

Zij heeft gekus _____.

Hij heeft getrakteer _____.

Ik heb genoem _____.

Zij heeft gedans _____.

Hij heeft gekook _____.

Ik heb gedroom _____.

Zij heeft bestel _____.

Hij heeft gewerk _____.

5 Schrijf de persoonsvormen tt en vt op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord
drinken	hij _____	hij _____	hij heeft _____
voelen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
stoppen	hij _____	hij _____	hij is _____
reizen	hij _____	hij _____	hij heeft _____

6 Het voltooid deelwoord begint niet altijd met **ge~**. Het voltooid deelwoord van inpakken is **ingepakt**. Omcirkel nog zes werkwoorden waarvan het voltooid deelwoord **niet** met **ge~** begint.

☒ inpakken juichen weggooien krijgen afzeggen antwoorden wassen
 aanbellen uitleggen overkoken inbreken regenen wachten schrijven

7 Vul het voltooid deelwoord in.

poffen Hebben jullie gisteren popcorn _____ ?
 snuffelen De hond heeft aan het paaltje _____
 helpen Jayden heeft mij heel goed _____
 tekenen Ik heb een maanmannetje _____
 opletten Hij heeft tijdens de les goed _____

8 Bedenk negen voltooidde deelwoorden die te maken hebben met één van deze woorden. Kies uit: **sport** – **verkeer** – **spelen** – **vakantie**.
 Omcirkel één gekleurd woord. Schrijf bij dit woord in elk vak drie voltooidde deelwoorden die hiermee te maken hebben.

voltooid deelwoord op ~en	voltooid deelwoord op ~d	voltooid deelwoord op ~t
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Terugkijken

9 In welke zin zijn alle voltooidde deelwoorden goed gespeld? Kruis aan.

Ik heb vandaag veel gedaan:

- ☐ ik heb gespeeld, gewerkt, getennist, gefietst, geschildert en gelezen.
☐ ik heb gerekend, gespeeld, gefietst, geschilderd, gedanst en gevolleybald.
☐ ik heb getimmerd, gegeten, gerekent, gezongen, geproefd en getennist.

Streep de twee verkeerd gespelde voltooidde deelwoorden door.

Klaar? Kies

of

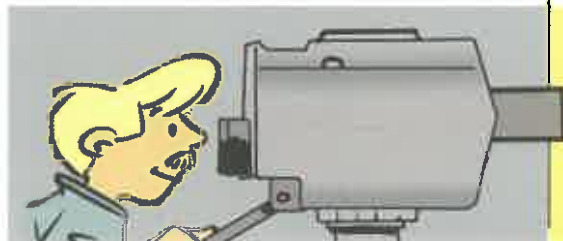

BLOK 6

LES 5

Op verkenning

- 1 Kies het woord waarvan de betekenis bij twee woorden met c past.
Schrijf op. Kies uit: muziek - wedstrijd - stroom - televisie - biologie - kamperen.

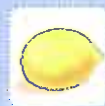

microfoon } _____	insect } _____
camera } _____	bacterie } _____
circuit } _____	caravan } _____
race } _____	camping } _____
concert } _____	elektriciteit } _____
cello } _____	stopcontact } _____

- 2 In twee woorden klinkt één c als /s/ en één c als /k/. Omcirkel die woorden.

Uitleg

- 2 In sommige woorden hoor je /s/, maar schrijf je c. In andere woorden hoor je /k/, maar schrijf je c. Woorden met c moet je onthouden.
Lees de uitlegkaarten O8-a en O8-b. Kijk nog eens goed naar de woorden van de week ▲ en ●.

Aan de slag

- 3 Schrijf woorden met c of ct van de uitlegkaarten op.

Ik kan dit handschrift niet *ont* _____.

De onderzoeker kijkt door de *m* _____.

Van harte *ge* _____ met je diploma!

In de trein komt de _____ langs.

Ik prik me aan de stekels van de _____.

Elke voorstelling werd een groot _____.

m _____ *s* _____

- 4 De **o** klinkt als /s/ en de **o** klinkt als /k/.
Waar schrijf je c? Omcirkel die woorden.

o <i>l</i> inderslot	eind <i>o</i> ijfer	ziektepro <i>o</i> es	publi <i>o</i> patie	<i>o</i> athedraal	ba <i>o</i> teriën
limonade <i>o</i> iroop	a <i>o</i> tronaut	feli <i>o</i> itatie	mi <i>o</i> scopio	s <i>o</i> uting	ele <i>o</i> trisch
o <i>o</i> eanen	lu <i>o</i> iferdoosje	dino <i>o</i> aurus	thermos <i>o</i> an	<i>o</i> nta <i>o</i> tsleutel	tra <i>o</i> tatie

Schrijf het voltooid deelwoord op.

werkwoord	hij heeft ...	werkwoord	hij heeft ...	werkwoord	hij heeft ...
rennen	_____	eten	_____	noemen	_____
bakken	_____	kammen	_____	knippen	_____
wachten	_____	durven	_____	zeggen	_____

Streep de woorden door in de woordzoeker. De woorden staan: →, ←, ↓, ↑.

bacterie docent inspecteur
circa effect instinct
circuit exact race
combinatie

d	o	c	e	n	t	m	t	c	e	f	f	e
e	i	n	s	p	e	c	t	e	u	r	i	a
x	e	c	o	m	b	i	n	a	t	i	e	c
a	c	c	r	o	c	i	r	c	u	i	t	r
c	a	f	t	c	n	i	t	s	n	i	o	i
t	r	o	b	a	c	t	e	r	i	e	n	c

Maak met de overgebleven letters een woord van uitlegkaart O8-b:

Maak de woorden af met **c**, **cc**, **ct** of **kt**. Schrijf ze op.

Henri spreekt Nederlands met een Frans a...ent.

Je haar kammen en dan aankleden? Dat is niet pra...isch.

Lisannes werkstuk over paardensport ziet er perfe... uit.

De helikopter bleef boven de plaats van het ongeluk ...irkelen.

Iedereen wenst de autocoureur veel su...es met zijn race.

Maak de woorden af. Alle woorden staan op de uitlegkaarten O8-a en O8-b.

p			c	e					
			c	e			r		e
c				a	c	t			
				a	c	t			
n			c	i					
			c	i		c			

	i			e	c	t			
r				c	o				
				c	o			e	
				c	o				
v			d	u					
p			d	u					

Terugkijken

In welke rij (↓) zijn alle woorden goed gespeld? Kruis aan.

☐ respectvol
controledictee
schuimplastik
injectieaald

☐ concertpianist
racescircuit
provinciegrens
medicijnkastje

☐ specialiteit
plakplastic
microscopisch
alarmcentrale

☐ injectieaald
oceanbodem
racescircuit
actievoerder

Streep de drie verkeerd gespelde woorden door.

Klaar? Kies

of

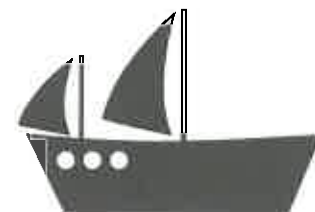

Op verkenning

- 1 Weet je het nog? De volgende zinnen gaan over de regel van 't kofschip.
Kruis de vijf uitspraken aan die kloppen.

De regel van 't kofschip ...

- ☐ gaat over de tt én de vt van zwakke werkwoorden.
- ☐ gaat over de vt van sterke én zwakke werkwoorden.
- ☐ gaat over de vt van zwakke werkwoorden.
- ☐ gaat over de laatste letter van de ik-vorm tt.
- ☐ gaat over de letter vóór ~en van het hele werkwoord.

Met de regel van 't kofschip ...

- ☐ kun je bepalen of de laatste letter van de ik-vorm tt t of d is.
- ☐ kun je bepalen of in de vt ~te(n) of ~de(n) achter de ik-vorm tt komt.
- ☐ kun je kijken of een voltooid deelwoord op ~t of op ~d eindigt.

Voor zwakke werkwoorden geldt:

- ☐ Staat in het hele werkwoord voor ~en t, k, f, s, ch of p? De vt schrijf je dan met ~de(n).
- ☐ Staat in het hele werkwoord voor ~en t, k, f, s, ch of p? De vt schrijf je dan met ~te(n).

Uitleg

- 2 Weet je het nog?
Voor de verleden tijd van zwakke werkwoorden gebruik je de regel van 't kofschip.
Lees eventueel de uitlegkaarten W2-a, W2-b, W3-a, W3-b en W4-b nog eens.

Aan de slag

- 3 Haal van het hele werkwoord ~en af.
Zit de laatste letter (of ch) in 't kofschip? Kleur die letter blauw.
Zit de laatste letter niet in 't kofschip? Kleur die letter geel.

juichen

drogen

dansen

zweven

zagen

redden

grazen

kosten

fietsen

hoesten

spitten

proeven

antwoorden

boffen

melden

leiden

- 4 Schrijf de persoonsvormen tt en vt op.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt
lachen	hij _____	hij _____	vegen	hij _____	hij _____
durven	hij _____	hij _____	reizen	hij _____	hij _____
praten	hij _____	hij _____	raden	hij _____	hij _____
zetten	hij _____	hij _____	schudden	hij _____	hij _____

5 Maak de schema's af met de persoonsvormen vt en de voltooid deelwoorden (vd).

vreezen		wachten		leiden	
tt	1 ik vrees 2 hij vreest 3 wij vreezen	1 ik wacht 2 hij wacht 3 wij wachten		1 ik leid 2 hij leidt 3 wij leiden	
vt	4 ik, hij _____ 5 wij _____	4 ik, hij _____ 5 wij _____		4 ik, hij _____ 5 wij _____	
vd	ik heb _____	ik heb _____		ik heb _____	

6 Omcirkel de acht sterke werkwoorden.

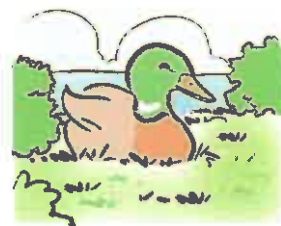

dragen zagen vliegen zeggen vegen klagen proeven blazen
groeten zitten roesten spitten houden rijden kiezen verven

7 Vul de persoonsvorm vt in.

kuchen De meester _____ toen hij me zag wegdromen.
broeden Vorige week _____ de eend nog op haar eieren.
kleven Na dat ritje _____ er modder aan mijn fiets.
omstoten Toen _____ wij per ongeluk die dure vaas om.

8 Schrijf zwakke werkwoorden op die te maken hebben met *school*.

Wat doe je daar allemaal, in de klas en erbuiten?

Schrijf de werkwoorden in het goede vak. Kun je er zestien bedenken?

zwakke werkwoorden, letter vóór *-en* is een medeklinker van 't kofschip

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

zwakke werkwoorden, letter vóór *-en* is geen medeklinker van 't kofschip

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Terugkijken

9 In welke rij (↓) staan alle persoonsvormen in de vt? Kruis aan.

☐	☐	☐	☐
mijn oren suisden	hij wachtte lang	wij antwoorden niet	de wond bloedde
wij raden het getal	de vogel zweefde	zij vluchtten weg	hoe heette hij?
ik meldde de brand	hij redde het kind	ze kleedden zich aan	zij durfde dat niet
hij richtte zijn pijlen	wij sprintten weg	wij plantten de boom	de klokken luiden

☐ Omcirkel de drie persoonsvormen tt.

Klaar? Kies

of

BLOK
6

LES
7

Op verkenning

- 1 De woorden hieronder beginnen met **ge~** en eindigen op **~en**.
 Er staan voltooid deelwoorden, zoals *gewonnen*, en zelfstandige naamwoorden, zoals *geheimen*. Er staan ook vijf hele werkwoorden bij. Omcirkel die hele werkwoorden.

gedichten gebruiken gewonnen gerechten gehoorzamen
 geroepen gewichten geloven geschenken gebroken
 getrokken gebeuren gezwommen gesmolten getallen
 geblazen geheugen genieten gevlochten gezongen

- m Onderstreep het voltooid deelwoord dat het best bij de tekening past.
 n Bij één van de vijf hele werkwoorden staat bij de pv's vaak het onderwerp *het*. Kleur dat werkwoord.

Uitleg

- 2 Het voltooid deelwoord van werkwoorden met **ge~**, **be~**, **ver~**, **her~** en **ont~** krijgt geen extra stukje **ge~**. Daardoor klinkt de *hij*-vorm *tt* van zwakke werkwoorden hetzelfde als het voltooid deelwoord.
 u Lees uitlegkaart W6-a.

Aan de slag

- 3 Schrijf de *hij*-vorm *tt* op.

bewaren – *hij* _____ onthouden – *zij* _____
 verbouwen – *hij* _____ herhalen – *zij* _____
 verstoppen – *hij* _____ genezen – *zij* _____
 geloven – *hij* _____ verdienen – *zij* _____

- 4 Is het gekleurde woord een persoonsvorm tegenwoordige tijd (*tt*) of een voltooid deelwoord (*vd*)? Kruis aan.

	tt	vd		tt	vd		tt	vd
Zij betaalt alles.	☐	☐	Ik heb iets ontdekt .	☐	☐	Hij herkent me niet.	☐	☐
Het geld is geteld .	☐	☐	Hij begrijpt het niet.	☐	☐	Ik heb het herhaald .	☐	☐
Zij bestelt koffie.	☐	☐	De stoel is versierd .	☐	☐	De boef ontsnapt .	☐	☐
Hij ontkent alles.	☐	☐	Hij was verdwaald .	☐	☐	Wat is er gebeurd ?	☐	☐

Schrijf de persoonsvormen tt en vt op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord
betalen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
vertellen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
beloven	hij _____	hij _____	hij heeft _____
verstoppert	hij _____	hij _____	hij heeft _____

Beide werkwoordvormen bestaan. Maar welke vorm past in de zin?

Omcirkel in elke zin de goede werkwoordvorm.

De arts *verdooft* / *verdoofd* de patiënt.

Je hebt het echt *belooft* / *beloofd*, hoor!

Hij heeft zijn huis *verbouwt* / *verbouwd*.

Zij *verdient* / *verdiend* een beloning.

Oma heeft die foto's *bewaart* / *bewaard*.

Die muur is vannacht *bekladt* / *beklad*.

Vul de hij-vorm tt of het voltooid deelwoord in.

beroven Die bende heeft vroeger banken _____.

gebeuren Wat een lawaai! Wat _____ daar allemaal?

zich verkleden Lisa _____ zich voordat ze naar het feest gaat.

herhalen In die les worden allerlei spellingregels _____.

ontsnappen Vandaag zijn er zes katten _____ uit het asiel.

Van de werkwoorden hieronder kun je andere werkwoorden maken met de stukjes *be~*, *ver~*, *her~* en *ont~*. Eén werkwoord past achter vier stukjes, de andere werkwoorden passen achter drie, twee of één stukje(s).

Schrijf de werkwoorden op. Dat kan maar op één manier.

Kies uit: *dekken* - *staan* - *danken* - *kennen* - *moeten* - *vatten* - *denken*.

1. <i>be</i> _____	1. <i>ont</i> _____	1. <i>be</i> _____	1. <i>be</i> _____
2. <i>ver</i> _____	1. <i>be</i> _____	1. <i>be</i> _____	2. <i>ont</i> _____
3. <i>her</i> _____	2. <i>ver</i> _____	2. <i>ver</i> _____	1. <i>be</i> _____
4. <i>ont</i> _____	3. <i>her</i> _____	3. <i>ont</i> _____	2. <i>her</i> _____

Terugkijken

In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld?

- ☐ Jij *betaald* straks de rekening, want dat heb je gisteren *belooft*!
- ☐ Jij *betaald* straks de rekening, want dat heb je gisteren *beloofd*!
- ☐ Jij *betaalt* straks de rekening, want dat heb je gisteren *belooft*!
- ☐ Jij *betaalt* straks de rekening, want dat heb je gisteren *beloofd*!

Klaar? Kies

of

BLOK
6LES
8

Op verkenning

1 Maak de woorden af. Kies uit: **atie** – **itie** – **tie**.

Wie de wet overtreedt, krijgt met de politie te maken.

Maar politieagenten doen meer. Dit zijn enkele andere taken van de *pol*_____.

een *demonstr*_____ begeleiden

helpen bij een onverwachte *situ*_____

*assisten*_____ verlenen bij een ongeluk

*inform*_____ geven

Uitleg

2 De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.
u Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.
Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

3 Maak steeds drie woorden af met één vast stukje. Schrijf dat op.

K10-a

K10-b

K10-c

behulp
zeld
ongehoor

schade
gedeelte
moei

onzicht
breek
vrucht

garan
adverteren
vakan

elektr
fantast
romant

vergader
beledig
achtervolg

4 Maak woorden van de lettergrepen. Schrijf ze op.

06

del on mid lijk

sing ras ver

sant res in te

ke stik hart

view in ter

mees ge bur

5

Schrijf de persoonsvormen tt en vt op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.

W5-a

W6-a

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord
gebeuren	het _____	het _____	het is _____
bereiken	hij _____	hij _____	hij heeft _____
ontkennen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
verdwalen	hij _____	hij _____	hij is _____

6

Welke woorden met c passen erbij? Schrijf op.

08-a

08-b

gedrukte tekst, boek of tijdschrift	koker of buis	drankje of pilletje tegen ziekte	ongeveer
<i>publi</i> _____	_____	_____	_____
aangeboren drang, vooral bij dieren	apparaat om iets vergroot te bekijken	precies, heel nauwkeurig	muziekinstrument, lijkt op een grote viool
_____	_____	_____	_____

7

Vul het voltooid deelwoord in.

W5-a

W6-a

- springen Jorrit is van de hoge duikplank _____.
- bestellen We hebben thee, sinas en appeltaart _____.
- dansen Tijdens het schoolfeest hebben we _____.
- kammen Joris heeft zijn haren vanochtend niet _____.
- ontdekken In 1492 heeft Columbus Amerika _____.

8

Bedenk drie zinnen. In elke zin staan twee woorden die hetzelfde klinken,

06

maar anders geschreven worden. Kies uit: raad / raadt – moed / moet – hard / hart – nood / noot –
kou / kauw – wet / wed – eendje / centje – kruid / kruit – wand / want – eis / ijs.

- _____
- _____
- _____

Terugkijken

9

Hoe goed kun jij deze groepen woorden schrijven? Zet een kruisje op elke lijn.

struikelblokken

woorden met /s/ = c, /k/ = c en /kt/ = ct

voltooid deelwoorden

werkwoorden met ge~, be~, ver~,
her~ en ont~

Klaar? Kies

of

BLOK
6

LES
9

Op verkenning

1 Welke hele werkwoorden horen bij deze voltooide deelwoorden? Schrijf ze op.

herinnerd – <u>herinneren</u>	ingepakt – _____
uitgegeven – _____	verslagen – _____
opgelet – _____	opgeborgen – _____
beleefd – _____	meegenomen – _____
afgesloten – _____	overgestoken – _____
neergezet – _____	ontmoet – _____

2 Omcirkel de twee hele werkwoorden die het best bij de tekening passen.

Uitleg

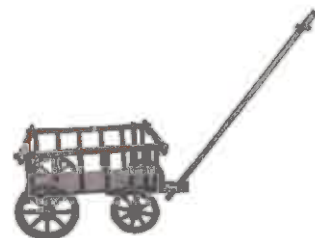
2 Weet je het nog? In deze les oefen je met woorden met meer lettergrepen.
u Weet je iets niet meer? Zoek dan de goede uitlegkaart nog eens op.

Aan de slag

3 Schrijf verkleinwoorden bij de foto's.

p _____ k _____ ch _____ k _____

Kies de goede letters en schrijf de woorden op.

ve(r/rr)a(s/ss)ing	_____	har(t/d)sti(k/kk)e	_____
inte(r/rr)e(s/ss)ant	_____	o(n/nt)sna(p/pp)ing	_____
pa(r/rr)a(g/ch)ute	_____	gema(k/kk)e(l/l)ijk	_____
k(i/ie)logra(m/mm)en	_____	en(t/th)(oe/ou)siaat	_____

Schrijf de persoonsvormen tt en vt op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord
verzamelen	jij _____	jij _____	jij hebt _____
ontmoeten	jij _____	jij _____	jij hebt _____
veroveren	jij _____	jij _____	jij hebt _____
verdwijnen	jij _____	jij _____	jij bent _____

Schrijf in het eerste vakje hoeveel lettergrepen (LG) het woord heeft. Is het woord een samenstelling (S)? Kruis dan ook het tweede vakje aan.

	LG	S		LG	S
pizzakoerier	_____	☐	televisiepresentator	_____	☐
raadselachtige	_____	☐	saucijzenbroodje	_____	☐
gefeliciteerd	_____	☐	ongeregeldheden	_____	☐
wasserette	_____	☐	diskwalificatie	_____	☐

Maak de woorden af. Schrijf ze op.

- t of d Een hand geven? Dat is een kwestie van beleef...heid. _____
- k of kk Pien haalt de nieuwe telefoon uit de verpa...ing. _____
- c of k Hamid deelde uit. Het was een lekkere tra...tatie! _____
- s of ss Weet jij de oplo...ing van dit raadsel al? _____
- l of ll Het eten was al lekker, maar het toetje was verrukke...ijk. _____

Zet deze woorden in gedachten in het meervoud. Van welke meervouden is de tweede lettergreep dan een open lettergreep? Kleur die woorden.

bezwaar	klaproos	planeet	eiland	middag	baksteen	struisvogel
ballon	verschil	zeeschip	draaibrug	stadbus	raket	leesteken
vlinder	geheim	potlood	fietsband	varken	bijnaam	weektaak
methode	snelweg	stoeptegels	drukknop	fietsbel	boomstam	uitslag
afpraak	tennisles	slagrand	winkel	rookwolk	bestand	metaal
juweel	eettafel	probleem	zakmes	stamboom	huiskamer	pollepel

Hoeveel woorden heb je gekleurd? Schrijf op. _____

Terugkijken

Welke zinnen over het meervoud kloppen? Kruis aan.

- ☐ Je schrijft *familie's*, want alle woorden op ~ie hebben een meervoud op 's.
- ☐ Je schrijft *families*, want je kunt het woord niet verkeerd uitspreken.
- ☐ Je schrijft *kiwi's*, want zonder 's kun je het woord verkeerd uitspreken.
- ☐ Je schrijft *babys*, want je kunt de y alleen maar als /ie/ uitspreken.

Klaar? Kies

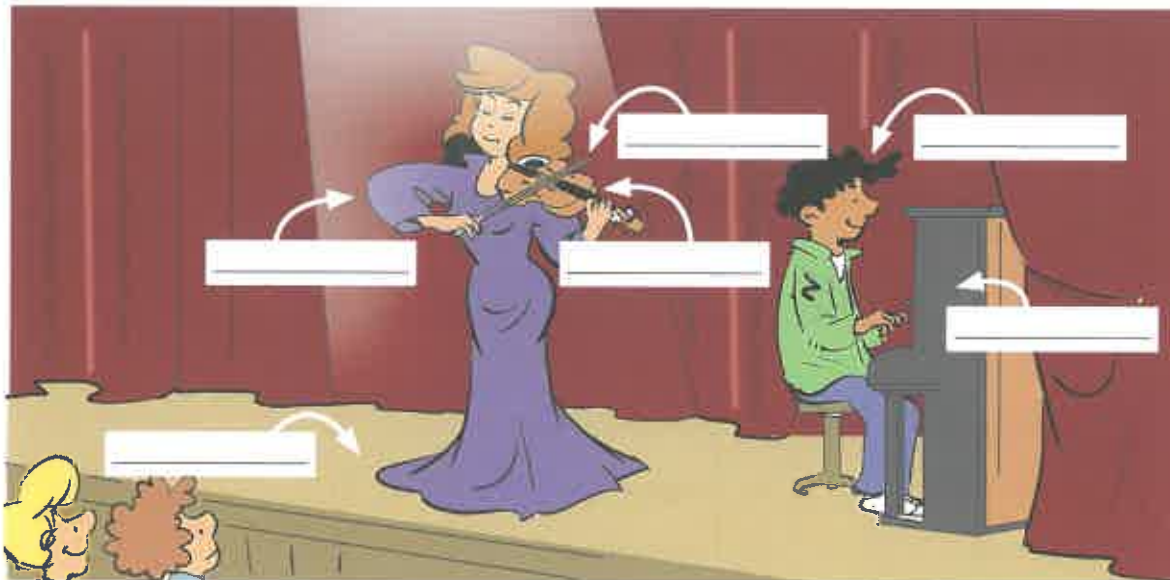

of

Op verkenning

- 1 Schrijf de woorden op de goede plaats.
Kies uit: **podium** - **viool** - **pianist** - **violiste** - **strijkstok** - **piano**.

- 2 Lees de woorden die je hebt ingevuld nog eens. In welke woorden hoor je na de klank /ie/ een /j/ die niet wordt geschreven? Omcirkel die.

Uitleg

- 2 Soms hoor je de klank /j/ of /w/ wel, maar schrijf je hem niet.
Lees uitlegkaart K11.

Aan de slag

- 3 Schrijf woorden van de uitlegkaart op.

Het zeeschip vaart over de o_____.

Batterijen zijn schadelijk voor het m_____.

Zij draagt een ring met een d_____.

Hij doet proefjes in een l_____.

De beste sporter wordt k_____.

l_____ a_____ In de auto zet mijn vader de r_____ aan.

- 4 Welke woorden van de uitlegkaart herken je in deze woorden?
Schrijf op.

violiste - _____	kampioenschap - _____	stationshal - _____
realistisch - _____	actualiteit - _____	nationaliteit - _____
specialiteit - _____	idealistisch - _____	gymnasiast - _____

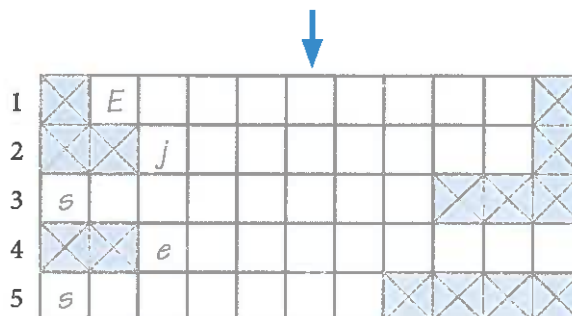
- 5 Maak deze voltooide deelwoorden af met een **d** of een **t**.
Weet je het niet meer? Kijk dan op uitlegkaart W5-a.

Ik heb iets gehoor ____ . Zij heeft dat gemaak ____ . Hij heeft eraan gedach ____ .
Ik heb hard gefiets ____ . Zij heeft op hem gepas ____ . Hij heeft lang geleef ____ .
Ik heb haar betaal ____ . Zij heeft het neergeze ____ . Hij heeft dat weggeleg ____ .

- 6 Vul woorden van de uitlegkaart in.

1. Iemand die in Europa woont, is een
2. Feest als iets een aantal jaren bestaat.
3. Niet gewoon, maar bijzonder.
4. Misschien, of: alleen als het nodig is.
5. Plek waar de trein aankomt en vertrekt.

Welk woord lees je onder de pijl? _____

- 7 Maak de woorden af. Kies uit: **iee** - **ieu** - **ium** - **eum** - **uee**. Schrijf ze op.

Hij maakt overal een grapje van. Hij is niet zo ser...s. _____
De koning brengt een offic...l bezoek aan Duitsland. _____
Mijn broer Tom zit in de derde klas van het athen... . _____
Als je iets in je eentje moet doen, doe je het individ...l. _____
Als je niet te vaak hetzelfde eet, eet je gevar...rd. _____
Onze burens hebben een aquar... met tropische vissen. _____

- 8 Hier staan vier woorden van de uitlegkaart. Maak ze af met de goede letters.
Bedenk dan bij elk woord drie woorden. Stel steeds de vraag: **Wat vind je daar?**

<u>mus</u>	<u>stad</u>	<u>stat</u>	<u>laborator</u>
1. _____	1. _____	1. _____	1. _____
2. _____	2. _____	2. _____	2. _____
3. _____	3. _____	3. _____	3. _____

Terugkijken

- 9 In elke rij (↓) staat één woord dat niet bij de woorden van de uitlegkaart hoort.
Omcirkel dat woord.

aluminium
minimum
gymnasium
dolfinarium

museum
lyceum
linoleum
koukleum

digitaal
materiaal
koloniaal
provinciaal

metrostation
lampion
horizon
dierenpension

Klaar? Kies

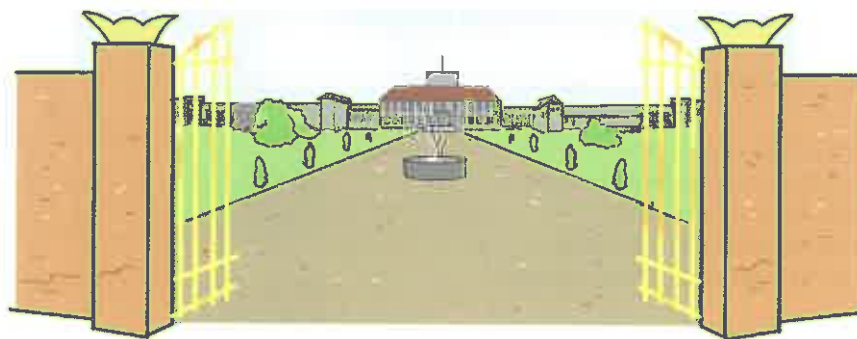
of

Op verkenning

- 1 Vul de woorden in de tekst van de toeristenfolder in.
Kies uit: **keizer** – **fontein** – **paleis** – **ijzer** – **tijd** – **voorbij** – **rijke**.

Het terrein dat u betreedt, heeft een _____ geschiedenis.
Het schitterende hek is niet van _____, maar van goud.
Daarachter ziet u de oude, nog altijd werkende _____.
Aan het eind van de brede laan komt u bij het _____.
Daar woonde de _____ met zijn familie.
Maar in 1830 was dat _____. Hij moest aftreden.
Tegenwoordig is dit gebouw een museum over die _____.

Uitleg

- 2 Schrijf je **ei** of **ij**? Dat kun je niet horen. Dat moet je onthouden.
Daarom zijn woorden met **ei** onthoudwoorden.
u Lees uitlegkaart O1. Onthoud de woorden van de week ▲.

Aan de slag

- 3 Vul woorden met **ei** van de uitlegkaart in.

De r_____ staat roerloos bij de vijver. De werknemers _____ meer salaris.
Wat was de aa_____ voor de ruzie? Dat aanbod kun je niet _____.
Die weg loopt heel s_____ omhoog. We nemen _____ van elkaar.
Hij denkt diep na. Hij zit te p_____. Om dat _____ staat een groot hek.

- 4 Maak de woorden af met **ei** of **ij**.

v _____ ling	ber _____ ken	versch _____ nen	uitgebr _____ d	zilver _____ ger
vl _____ mscherp	dr _____ gend	h _____ skraan	raamkoz _____ n	kn _____ pen
echtsch _____ ding	schilder _____	alleb _____	bouwterr _____ n	doz _____ n

5

Schrijf van elk werkwoord de hij-vormen tt en vt op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord
dreigen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
bereiken	zij _____	zij _____	zij heeft _____
twijfelen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
weigeren	zij _____	zij _____	zij heeft _____

6

Welk werkwoord herken je in deze woorden? Trek lijnen.

bereikbaar •	• dreigen •	• afscheiding
leidinggevende •	• stijgen •	• bedrijfsleider
scheidingswand •	• scheiden •	• binnen handbereik
stijgbeugel •	• leiden •	• dreigement
onweersdreiging •	• bereiken •	• prijsstijging

7

Maak de woorden af met ei of ij. Schrijf ze op.

- Het antiek wordt op de v...ling voor veel geld verkocht. _____
- Matthijs staart al minutenlang p...nzend voor zich uit. _____
- Femke is er nog niet, maar ze zal zo wel versch...nen. _____
- De bewoners van die woonw...k kennen elkaar goed. _____
- Tijdens het feest kregen we een uitgebr...de maaltijd. _____

8

Kijk naar de letters boven de rijen. Schrijf in elke rij (↓) vier woorden waarin die letters in dezelfde volgorde staan.
Je mag woorden van de uitlegkaart gebruiken of zelf woorden bedenken.

lei	rei	tei	wei

Terugkijken

9

In welke rij (↓) schrijf je alle woorden met ei? Kruis aan.

☐ kapit...n
w...geren
tegel...k
allerl...

☐ v...ling
uitbr...den
afsch...d
w...geren

☐ industrieterr...n
dr...gement
waskn...per
sch...ding

☐ opl...den
aanl...ding
ber...ken
rijbew...s

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Schrijf van de gekleurde woorden in de spreekwolk het meervoud op.

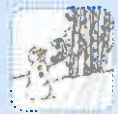
Ga eens wat dóén! Je staart alleen
maar naar je telefoon!

Maar ik dóé wel een hoop, hoor!
Ik heb net een **filmpje** bekeken.
Over een **zebra**. Heel leerzaam!
Er kwam ook een gekke **foto** binnen.
Het leek alsof een **baby** over straat wandelde.
Zeker gemaakt met een speciaal **programma**.
Ik heb meteen een **berichtje** teruggestuurd.
Dus dat ik niks zit te doen ... niet echt!

Uitleg

2 Weet je het nog?
Woorden als 's *morgens* en 's *middags* schrijf je met 's en een spatie.
Het meervoud van woorden op ~a, ~i, ~o, ~u of ~y schrijf je met 's: *foto's*.
Ook bezitsvormen van namen op ~a, ~i, ~o, ~u of ~y schrijf je met 's: *Sara's jas*.
u Lees uitlegkaart R9 nog eens.

Aan de slag

3 Schrijf de woorden in het goede vak.
Kies uit: 's *maandags* – *Julia's boeken* – 's *morgens* – *loempia's* –
Emmy's pennen – *agenda's* – *Levi's krullen* – 's *winters* – *intercity's*.

's afkorting van des	's van meervoud	's van bezitsvorm

4 Maak de bezitsvormen af met s of 's.

Anna _____ trui	Hilde _____ pen	Menno _____ tas	opa _____ koffiemok
Tom _____ jas	Lizzy _____ fiets	Maartje _____ schrift	Fenna _____ schoenen
Ali _____ muts	Sofie _____ kam	papa _____ auto	Sami _____ knikkers

5

Vul de persoonsvormen vt in.

redden – Hij _____ de drenkeling.

uitrusten – Oma _____ heel even uit.

wegzweven – De ballon _____ weg.

antwoorden – Femke _____ niet.

verliezen – Hij _____ de wedstrijd.

kussen – De prinses _____ de kikker.

broeden – De kip _____ op het ei.

beroven – De dief _____ de bank.

6

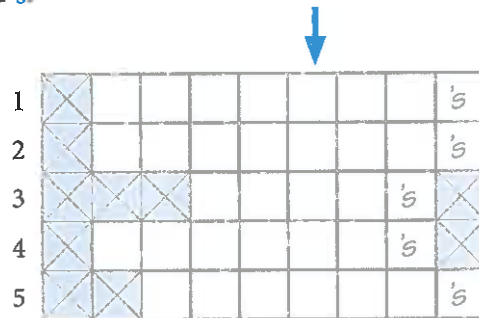
Eén van de drie woorden krijgt steeds in het meervoud 's.

Schrijf dat woord in de vakjes.

1. belofte – abonnee – paraplu
2. seconde – paprika – kantine
3. club – pony – serie
4. agenda – dictee – studie
5. salade – safari – tralie

Welk woord lees je onder de pijl?

Schrijf het in het meervoud op: _____

72

Maak de woorden af met **s, met **'s** of met allebei. Schrijf ze op.**

Martijn komt ...middag... om vier uur uit school.

Lisa... haren zijn blond en die van Maud zijn bruin. _____

Ik zoek plaatjes van pelikanen en flamingo... .

Milan... gympen liggen nog in de kleedkamer.

Soms kun je ...avond... vleermuizen zien vliegen.

8

Bedenk het programma voor een schoolreisje van drie dagen.

Noem activiteiten die jij leuk vindt om 's ochtends, 's middags of 's avonds te doen.

Denk aan: vrij spelen, een speurtocht, dansen, enzovoort.

Schrijf de dagdelen in de eerste vakken en de activiteiten in de andere vakken.

	eerste dag	tweede dag	derde dag

Tenigtkijken

9

Welke zin is goed gespeld? Kruis aan.

- ☒ ☐ Emma gaat smorgeren's wel eens op Lottes fiets naar school.
- ☐ Mama vindt Benjamins knikkers in Antonys kamer.
- ☐ Isa's broer at 's nachts stiekem twee tosti's.
- ☐ Na school hingen Tygos tas en Suzes jas nog aan de kapstok.

Streep de drie verkeerd gespelde woorden door.

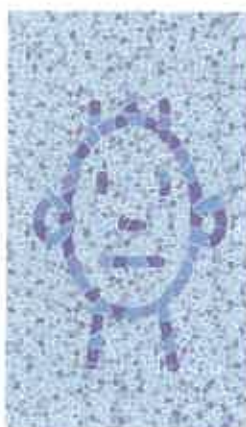

Op verkenning

- 1 Deze kunstwerken zijn te zien in het museum.
De woorden die bij de kunstwerken passen, zijn verdeeld in stukjes.
Welke verdeling past bij de uitspraak van de woorden? Omcirkel die.

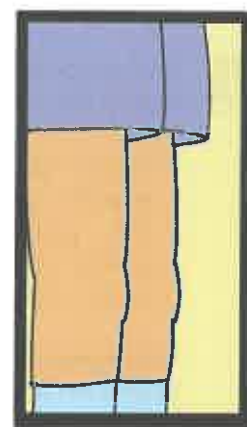
ru-i-ne
rui-ne

mo-zai-ek
mo-za-iek

on-der-ze-eer
on-der-zee-er

knie-en
kni-een

Ook de woorden hieronder zijn op twee manieren verdeeld.
Omcirkel weer de verdeling die past bij de uitspraak.

ski-en
skien

mu-seum
mu-se-um

me-lo-di-een
me-lo-die-en

ko-pie-en
ko-pi-een

Uitleg

- 2 Je schrijft een trema als je twee of drie klinkers naast elkaar verkeerd kunt uitspreken.
Het trema geeft aan waar de volgende klankgroep/lettergreep begint.
u Lees uitlegkaart R10.

Aan de slag

- 3 Omcirkel eerst de lettergreep waar de klemtoon op valt.
Schrijf dan het meervoud van het woord op.

idee – _____	moskee – _____	theorie – _____
zee – _____	kopie – _____	melodie – _____
knie – _____	bacterie – _____	amfibie – _____

- 4 Omcirkel de dertien woorden die een trema krijgen.
Kleur bij die woorden de letter waarop het trema moet komen.

onderzeer	ingeent	uitgeleend	vegetarier	museum	vloeiend	tatoeeren
tweeendertig	financien	melkkoeien	officieel	officiële	hygiene	Belgie
pinguïn	bruine	ruïne	vlaaien	patienten	beenderen	beeindigen

5

Schrijf van deze werkwoorden het voltooid deelwoord (vd) op.

	vd		vd		vd
betalen	_____	gebruiken	_____	ontdekken	_____
verstoppen	_____	bewaren	_____	verscheuren	_____
verdienen	_____	bezorgen	_____	herhalen	_____

6

Maak de woorden af met **ie** of **ië**.

Az _____	windenerg _____	Ital _____
commiss _____	Indones _____	financ _____ n
biolog _____	Brazil _____	industr _____
Belg _____	kop _____ ren	explos _____
advertent _____	pat _____ nt	Austral _____

7

Maak de woorden af met **iee**, **ieë**, **ië** of **eï**. Schrijf ze op.

- Welke ingred...nten hebben we nodig voor het toetje? _____
- In ziekenhuizen wordt erg goed gelet op de hyg...ne. _____
- Mijn vader is vandaag dr...nveertig jaar geworden. _____
- Volgende week wordt de winkel offic...l geopend. _____
- De tekenaar heeft het prentenboek mooi g...llustreerd. _____

8

Bedenk eerst vier woorden met de gegeven beginletters.

Bedenk dan vier woorden waar de gegeven letters midden in het woord staan.

Let op: voor elk vak kun je een woord op de uitlegkaart vinden.

beë~	beï~	geë~	geï~
_____	_____	_____	_____
~eeë~	~eëe~	~ieë~	~ië~
_____	_____	_____	_____

Terugkijken

9

Welke twee zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ Als er drie klinkers achter elkaar staan, schrijf je altijd een trema.
- ☐ Een trema geeft aan waar de volgende klankgroep/lettergreep begint.
- ☐ De klemtoon van *melodie* valt op **die**. Daarom schrijf je *melodieën*.
- ☐ Alle getallen boven de twintig met *drie...* en *vier...* krijgen een trema.

Klaar? Kies

of

BLOK
7

LES
5

Op verkenning

1 Vul in. Kies uit: **wreken** – **wrikte** – **wrak**.

Heb je die film ook gezien? De zeeroverkapitein zette voet op het onbewoonde eiland.

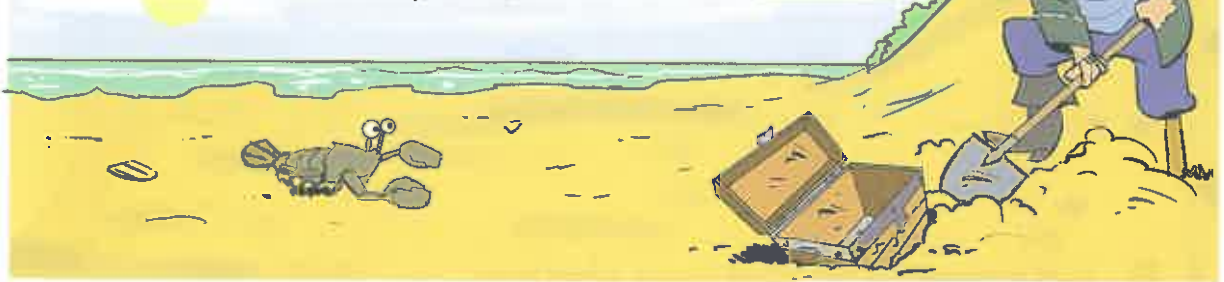
Hier, dicht bij het _____ van zijn oude schip, lag zijn schat.

Die had hij tien jaar geleden bij een heuveltje begraven.

Hij herkende de plek en groef een gat. Daar was de kist!

Hij _____ het deksel open. Leeg! Hij slaakte een rauwe kreet!

'Wacht maar, stuurmannetje', siste hij. 'Ik zal je vinden en ik zal me _____!'

Uitleg

2 Je kunt niet goed horen wanneer je **th** of **wr** schrijft.
Daarom zijn de woorden met **th** en **wr~** onthoudwoorden.
u Lees uitlegkaart O9. Onthoud de woorden van de week.

Aan de slag

3 Schrijf woorden met **wr~** van de uitlegkaart op.

Wij _____ onze koude handen warm.

Ze probeerde het slot open te _____.

Je knie is een _____.

Het varken staat in de grond te _____.

De bovenkant van je voet is je _____.

4 Onder de _____ staat **t** of **th**. Schrijf de acht woorden met **th** helemaal op.

elefoon – ermoskan – eater – fon – ein – bouw – errein – ema – biblio – eek –
en – ousiast – evreden – echniek – mara – on – dic – ee – me – ode – ka – edraal

- 5 Schrijf de **hij**-vorm **tt** en **vt** op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op. De eerste twee werkwoorden zijn sterke werkwoorden.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	vd
vragen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
wrijven	zij _____	zij _____	zij heeft _____
wroeten	hij _____	hij _____	hij heeft _____
vrezen	zij _____	zij _____	zij heeft _____

- 6 Schrijf steeds bij twee woorden één woord dat met de letters **te** of **the** begint. Maak zo telkens twee goede samenstellingen.

_____ { ballen racket openlucht poppen } _____ { papier blok }

_____ { kan fles kruiden citroen } _____ { over stander }

- 7 Maak de woorden af met **wr**, **vr** of **fr**. Schrijf ze op.

Het ...ak van het schip ligt al jaren op de zeebodem. _____

De presidenten tekenen een verdrag voor de ...ede. _____

Lang geleden heerste daar een gemene, ...ede vorst. _____

De schrijver leest een ...agment voor uit zijn boek. _____

'Ik zég nee en het blijft nee!,' zei papa ...evelig. _____

- 8 Bedenk woorden die beginnen met **wr~**, **vr~** of **fr~**. Als je de woorden snel uitspreekt, klinken die beginletters vaak (bijna) hetzelfde. Bedenk woorden met drie lettergrepen. Weet je er geen meer? Ga dan door met woorden met twee lettergrepen.

wr~	vr~	fr~
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

- 9 In elk vak is één woord verkeerd gespeld. Streep dat woord door.

vraag
wraak frat
vracht
wrak wrat

hij wringt
ik wrijf vreemd
ik vring
het vriest ik vrees

teater theepot
thermometer
tegelijk thuis

apotheek
televisie techniek
theater
discoteek

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Wat ga je leren? Je herhaalt voltooid deelwoorden en werkwoordvormen van werkwoorden met *ge~*, *be~*, *ver~*, *her~* en *ont~*.

BLOK
7

LES
6

Op verkenning

- 1's Middags was de klas verdeeld: de ene groep maakte vliegers, de andere groep speelde buiten slagbal. Twee kinderen vertellen wat ze hebben gedaan. Vul van deze werkwoorden het voltooid deelwoord op de goede plaats in. Kies uit: *slaan* – *zagen* – *vangen* – *rennen* – *knippen* – *lijmen* – *gooien* – *meten*.

Wij hebben:

Wij hebben:

Uitleg

- 2 Weet je het nog?
Het voltooid deelwoord van zwakke werkwoorden eindigt op *~d* of *~t*.
Bij zwakke werkwoorden die met *ge~*, *be~*, *ver~*, *her~* en *ont~* beginnen, klinkt het voltooid deelwoord hetzelfde als de *hij*-vorm *tt*.
u Lees de uitlegkaarten W5-a en W6-a nog eens.

Aan de slag

- 3 Schrijf de *hij*-vormen *tt* en *vt* op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op. Schrijf je de *hij*-vorm *tt* en het voltooid deelwoord hetzelfde? Zet dan een kruisje in het laatste vakje.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord	
ontdekken	hij _____	hij _____	hij heeft _____	☐
bedoelen	zij _____	zij _____	zij heeft _____	☐
gebruiken	hij _____	hij _____	hij heeft _____	☐
gebeuren	het _____	het _____	het is _____	☐

- 4 In welke acht zinnen staat een voltooid deelwoord? Kruis aan.

Hij heeft het <i>verteld</i> .	☐	Ze heeft alles <i>ingepakt</i> .	☐	Hij <i>betaalt</i> de rekening.	☐
De rekening is <i>betaald</i> .	☐	Ze <i>verkleedt</i> zich snel.	☐	Ik had je niet <i>herkend</i> .	☐
Hij <i>verbouwt</i> zijn huis.	☐	Ze heeft te veel <i>gekletst</i> .	☐	Zij heeft hem <i>gekust</i> .	☐
De muren zijn <i>beklad</i> .	☐	Hij <i>beleeft</i> een avontuur.	☐	Het gezin is <i>verhuisd</i> .	☐

5 Vul de schema's in. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.

beloven	ontmoeten	bevrijden
tt ① ik _____	① ik _____	① ik _____
② hij _____	② hij _____	② hij _____
③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____
vt ④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____
⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____
vd ik heb _____	ik heb _____	ik heb _____

6 Welk woord past in de zin? Omcirkel dat woord.

De meester *herhaalt* / *herhaald* de uitleg.
Ze hebben hun huis *verbouwt* / *verbouwd*.
Ons zandkasteel is *verniet* / *vernield*.

Mama *beloofd* / *beloofd* ons een ijsje.
Ze hebben de klas *versiert* / *versierd*.
Hij *bescherm*t / *bescherm*d zijn zusje.

7 Vul de hij-vorm tt of het voltooid deelwoord in.

snuffelen De honden hebben aan elkaar _____.

rekenen We hebben eerst gelezen en toen _____.

beleven De hoofdpersoon _____ een avontuur.

gebeuren Wat een herrie! Wat _____ er allemaal?

trakteren De jarige job heeft op school _____.

8 Schrijf vier werkwoorden op waarvan de hij-vorm tt hetzelfde klinkt als het voltooid deelwoord, maar *niet* hetzelfde wordt geschreven.

Op uitlegkaart W6-a zie je voorbeelden. Kun je andere werkwoorden bedenken?

hele werkwoord	hij-vorm tt	vd
_____	hij _____	hij heeft _____
_____	hij _____	hij heeft _____
_____	hij _____	hij heeft _____
_____	hij _____	hij heeft _____

9 In welke rij (↓) staan alleen voltooide deelwoorden? Kruis aan.

☐ herhaald
☐ bewaard
☐ gebeurd
☐ ontkend

☐ verliest
☐ bewaart
☐ gedacht
☐ herhaalt

☐ beloofd
☐ gespeeld
☐ gebeurt
☐ herhaald

☐ gewerkt
☐ gespeeld
☐ beloofd
☐ gebeurd

Terugkijken

BLOK
7

LES
7

Op verkenning

1 Wat zie je op de foto's?

Kies uit: hobo – spaghetti – disco – broccoli – cavia – panda – banjo – tosti – zebra – ravioli – orka – salami – lama – piano – bami – gorilla – cello – kiwi – trio – piccolo.

☒ Kijk nog eens naar de woorden waaruit je kon kiezen. De woorden op ~o hebben te maken met muziek. Hoe zit het met de andere woorden? Kruis aan.

De woorden op ~a hebben te maken met: ☐ kunst ☐ eten ☐ sport ☐ natuur.
De woorden op ~i hebben te maken met: ☐ kunst ☐ eten ☐ sport ☐ natuur.

Uitleg

2 De regels voor woorden op ~ee zijn anders dan de regels voor woorden die op ~a, ~i, ~o of ~u eindigen.

u Lees uitlegkaart R6.

Aan de slag

3 Schrijf van deze woorden het meervoud en het verkleinwoord op.

	meervoud	verkleinwoord		meervoud	verkleinwoord
pizza	_____	_____	dictee	_____	_____
tosti	_____	_____	knie	_____	_____
idee	_____	_____	menu	_____	_____
foto	_____	_____	kopie	_____	_____

4 In deze woorden hoor je /ee/. Maak de woorden af met e of ee.

z _____ ster	gestr _____ pte	z _____ bra	z _____ schip	th _____ zakje
_____ tage	b _____ delaar	m _____ helpen	centim _____ ter	mosk _____
tw _____ lingzus	springl _____ vend	di _____ t	id _____ tje	th _____ ater

5

Kies vijf kleuren. Kleur daarmee in de eerste twee rijen de vijf sterke (hele) werkwoorden. Geef het voltooid deelwoord van die werkwoorden in de rijen daaronder dezelfde kleur.

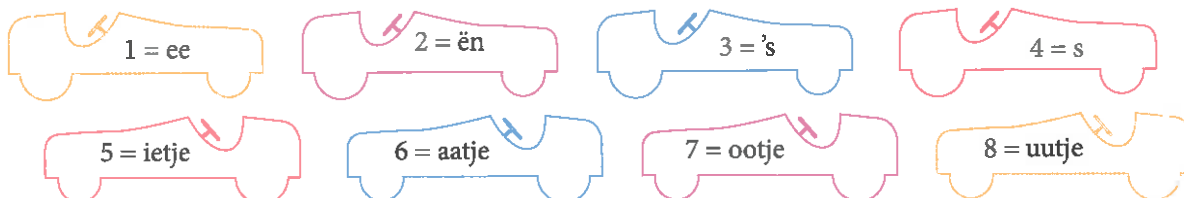
geloven herhalen verdrinken ontdekken genieten verliezen bewaren
ontmoeten verdwijnen vertellen herkennen ontmoeten beginnen beslissen

verstoppen verdrongen regenen verloren betalen beleven gehoorzamen
genoten gebeuren ontkennen verdwenen verdienen begonnen betalen

6

Elk getal staat voor een woordstukje. Schrijf de woorden helemaal op.

camer + 6 = aut + 7 + 4 = tw + 1 + tje + 4 =

tw + 1 + 2 = sk + 5 + 4 = min + 8 =

risico + 3 = radi + 7 = id + 1 + 2 + bus =

7

Maak de woorden af. Schrijf ze op.

a of aa Ik heb trek in een chocol...tje. Mag ik er eentje? _____

o of oo Mag ik twee paprika's en een kil...tje tomaten? _____

s of 's Bij dat kraampje worden loempia... verkocht. _____

i of ie De ijssalon heeft nu ook ijs met kiw...smaak. _____

ee of eë Wij gaan straks met z'n dri...n naar de stad. _____

8

Bedenk samenstellingen waarvan het eerste woorddeel op ~a, ~i of ~ee eindigt. Schrijf in elk vak vier samenstellingen.

eerste woorddeel op ~a	eerste woorddeel op ~i	eerste woorddeel op ~ee

Terugkijken

9

In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld? Kruis aan.

- ☐ In hun oude kano'tje waren ze toch nog tweede geworden.
☐ In hun oude kano'tje waren ze toch nog twede geworden.
☐ In hun oude kanootje waren ze toch nog tweede geworden.
☐ In hun oude kanootje waren ze toch nog twede geworden.

Klaar? Kies

of

BLOK
7

LES
8

Op verkenning

1

Staat er **ei** of **ij** onder de vlek? Schrijf de woorden goed op.

Wat kost een schilder **■** van een kunstschilder?

Die pr **■**zen kunnen enorm uiteenlopen.

Beroemde schilderijen zijn b **■**na nooit te koop.

Op een v **■**ling kun je minder bekende werken kopen.

De veilingmeester noemt eerst een kl **■**n bedrag.

En dan vraagt hij: 'Wie biedt er meer?' Zo st **■**gt de prijs.

'Eenmaal, andermaal, verkocht! U bent de **■**genaar!'

Uitleg

2

De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.

Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.
Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

3

Maak steeds drie woorden af met dezelfde letters.

K11

Kies uit: **iaal** - **ioen** - **ium** - **ieus** - **eum** - **ueel**.

aquar }
pod }
gymnas }

soc }
gen }
mater }

event }
individ }
act }

mus }
athen }
jubil }

kamp }
schorp }
pens }

ser }
relig }
myster }

4

Schrijf van deze woorden het meervoud en het verkleinwoord op.

R6

	meervoud	verkleinwoord		meervoud	verkleinwoord
iglo			sudoku		
bikini			idee		
kopie			pagina		

5

Vul de goede vorm van het werkwoord in.

persoonsvorm tt

voltooid deelwoord

gebeuren Er _____ vandaag niet veel.

Wat is er gisteren toch _____?

verdienen Hij _____ er een euro mee.

Die straf heeft hij echt _____.

ontmoeten Noa _____ Kiki in de stad.

Hij heeft haar al vaker _____.

6

In iedere rij staan twee woorden (→) die een trema moeten krijgen.

R10

Kleur die woorden. Omcirkel de letters die een trema moeten krijgen.

z	e	e	e	n	z	e	e	f	p	a	t	i	e	n	t	i	d	e	e
s	k	i	t	a	t	o	e	e	r	e	n	i	n	k	n	i	e	e	n
b	a	c	t	e	r	i	e	n	m	u	s	e	u	m	r	u	i	n	e
s	l	e	e	a	m	f	i	b	i	e	e	n	h	y	g	i	e	n	e
k	o	p	i	e	r	e	n	i	p	i	n	g	u	i	n	d	r	i	e

7

Maak de woorden af met **wr**, **vr** of **fr**. Schrijf ze op.

09

Als je in je handen ...ijft, worden ze lekker warm.

je

De dokter haalt een ...atje van mijn hand weg.

Wij gaan ieder jaar op vakantie naar ...ankrijk.

Zullen die twee landen nu eindelijk ...ede sluiten?

8

Schrijf van deze werkwoorden het voltooid deelwoord op.

R10

Let op: niet in alle voltooiden deelwoorden staat een trema.

erven - _____

emigreren - _____

inerten - _____

eten - _____

eindigen - _____

instappen - _____

eren - _____

illustreeren - _____

imiteren - _____

Terugkijken

9

Hoe goed kun jij deze groepen woorden schrijven? Zet een kruisje op elke lijn.

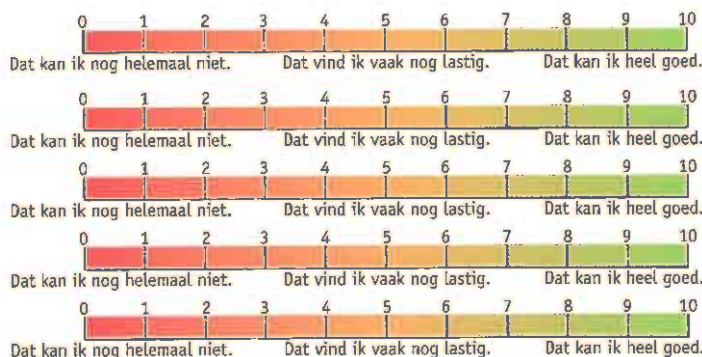
woorden met de klank // of /w/ die je niet schrijft

woorden op ~a, ~i, ~o, ~u en ~ee

woorden met een trema

woorden met ei en ij

woorden met /t/ = th en met wr~

Klaar? Kies

of

bew

git

besp

hoofdpers

koffieb

saxof

| tr | |

2

sch

- [illegible]

5

Welk woord past in de zin? Omcirkel dat.

Hij heeft alles eerlijk *verdeeld* / *verdeelt*.
 Zij *bemoeid* / *bemoeit* zich overal mee.
 De jongen *vergoed* / *vergoedt* de schade.
 Het lokaal is erg mooi *versierd* / *versiert*.
 De zwaan *beschermd* / *bescherm*t haar jongen.

Ze *beantwoord* / *beantwoordt* de vraag.
 De agent heeft hem *bekeurd* / *bekeurt*.
 De patiënt is *verdoofd* / *verdooft*.
 Hij *herhaald* / *herhaalt* wat hij heeft gezegd.
 Zij heeft alles aan mij *verteld* / *vertelt*.

6

De lettergrepen van deze woorden met **th** staan door elkaar.
 Schrijf de woorden goed op.

ter	me
mo	ther

t

boek	bi
theek	blío

b

ra	per	lo
ma	thon	

m

pel	le
tjes	thee

t

thou	si
en	ast

e

mos	fles
sen	ther

t

7

Schrijf het meervoud op van het woord dat tussen haakjes staat.

In het vakantiepark staan wel drie (trampoline). _____

Elk jaar razen er (tornado) over Midden-Amerika. _____

De (matroos) gaan aan boord van het vrachtschip. _____

De professor heeft belangrijke (theorie) bedacht. _____

De school koopt grote (hoeveelheid) potloden. _____

Die zeeman heeft over alle (wereldzee) gevaren. _____

8

Maak bijvoeglijke naamwoorden die zijn afgeleid van de woorden hieronder.

Ieder bijvoeglijk naamwoord eindigt op één van deze stukjes. Gebruik elk stukje één keer. Streep gebruikte stukjes door.

Kies uit: **achtige** - **loze** - **ende** - **bare** - ~~ische~~ - **ige** - **zame** - **lijke** - **en**.elektriciteit - ~~elektrische~~

ijzer

draad

zelden

opzet

zenuwen

rechthoek

vrucht

koken

Terugkijken

9

Welke woorden zijn goed gespeld? Omcirkel die.

verpakking - verpakking
 ondoeien - ontdooien
 autootje - auto'tje
 boodschap - bootschap

garantie - garrantie
 berichjes - berichtjes
 kopieeren - kopiëren
 televisie's - televisies

beslissingen - beslisingen
 vergadering - vergaadering
 koninklijk - koninklijk
 achttien - achttien

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Dit is een spannend boek! Het staat vol verhalen over:

gebouwde kastelen gewone mensen gevonden scherven

gemene heersers gevoerde oorlogen gekozen leiders

gebruikt gereedschap geheime opdrachten geknakte bomen

gestuurde soldaten gezonken schepen gevaarlijke reizen

geweldige ontdekkingen gegroeide steden gesloten vrede

Hierboven staan vijftien bijvoeglijke naamwoorden met **ge~**.
Het bijvoeglijk naamwoord **gebouwde** is gemaakt van het voltooid deelwoord **gebouwd**.
Op iedere regel staan twee bijvoeglijke naamwoorden die zijn gemaakt van een voltooid deelwoord.
Omcirkel die.

Uitleg

2 Sommige bijvoeglijke naamwoorden zijn gemaakt van voltooid deelwoorden.
Dat zijn geen persoonsvormen, dus gelden de gewone spellingregels.
Eindigt het voltooid deelwoord op **~en**? Dan eindigt het bijvoeglijk naamwoord ook op **~en**.
u Lees uitlegkaart W5-b.

Aan de slag

3 Maak bijvoeglijke naamwoorden van de voltooid deelwoorden.

koken – ik heb gekookt → de _____ eieren

kammen – ik heb gekamd → de _____ haren

schillen – ik heb geschild → de _____ appel

breken – ik heb gebroken → de _____ arm

vinden – ik heb gevonden → de _____ schelp

4 Kleur de tien bijvoeglijke naamwoorden die zijn gemaakt van een voltooid deelwoord.

de vuile kleren de gevulde koek het gemaaid gras de gewassen haren

het ijzeren hek de gebreide trui de vertraagde trein de gouden medaille

de gestolen fiets het oneven getal de gekneusde pols het gesneden brood

de drukke weg de geplukte bloem de duidelijke uitleg de gesloten deur

5 Schrijf de voltooide deelwoorden op.

knippen – ik heb _____	lopen – ik heb _____	betalen – ik heb _____
rennen – ik heb _____	werken – ik heb _____	beloven – ik heb _____
denken – ik heb _____	spelen – ik heb _____	gebeuren – het is _____
lenen – ik heb _____	vertellen – ik heb _____	gebruiken – ik heb _____

6 Onder de vlek staat soms niets, soms een n.

Zeven van deze bijvoeglijke naamwoorden eindigen op ~n. Omcirkel die.

de getrouwde zus	het verlate schuurtje	de gemale koffiebonen
de bevrore sloot	de betaalde ekening	de gebakke aardappelen
de gezaagde plank	het vergete huiswerk	de ingevulde woorden
het gekoze antwoord	een gebroke hart	de gemaakte afspraak

7 Bedenk eerst wat het voltooid deelwoord van het werkwoord is.

Maak daar een bijvoeglijk naamwoord van. Schrijf dat op.

poetsen	De ... schoenen zien er weer keurig uit.	_____
lenen	Ik breng de ... boeken terug naar de bieb.	_____
winnen	Na drie ... wedstrijden staan we bovenaan.	_____
huren	We maken een tochtje op een ... fiets.	_____
krimpen	Mijn in de was ... trui is nu te klein.	_____

8 Kies één van deze vier woorden. Bedenk bij dat woord zes bijvoeglijke naamwoorden die gemaakt zijn van voltooide deelwoorden.

Schrijf het woord van je keuze in het midden, de bijvoeglijke naamwoorden eromheen. Kies uit: **haren** – **kleren** – **spullen** – **programma's**.

()

Terugkijken

9 Welke bijvoeglijke naamwoorden zijn goed gespeld? Kruis aan.

☐ de geraspte kaas	☐ de gedrukte kranten
☐ de verlore strijd	☐ de versleten broek
☐ de versierte stoel	☐ de bestelde pakketten
☐ de gekookte rijst	☐ de uitgeknipten figuren
☐ het gerade getal	☐ de bevroren sloot
☐ de geschudde kaarten	☐ het verzonde bericht
☐ het gesmolte ijsje	☐ het geleze boek

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 ☐ *Vóór 1950 was dit nog een luxe. Tegenwoordig is er eentje in ieder huis.*
Over welk woord gaan de twee zinnen hierboven? Omcirkel dat woord.

cadeau

douche

etui

courgette

- ☐ De woorden hierboven komen uit het Frans. Sommige letters in die woorden klinken anders dan in Nederlandse woorden. Trek lijnen.

de letters:	klinken als:
eau •	• /sj/
ou •	• /oo/
ch •	• /oe/

de letters:	klinken als:
ui •	• /zj/
c •	• /k/
g •	• /wie/

Uitleg

- 2 ☐ Veel Nederlandse woorden die uit het Frans komen, worden net zo gespeld als in het Frans. Je moet deze woorden onthouden.
☐ Lees uitlegkaart O11.

Aan de slag

- 3 ☐ Vul Franse leenwoorden van de uitlegkaart in.

Na het sporten ga ik onder de _____.

Onze directeur draagt vaak een _____.

Langs de drukke weg ligt een breed _____.

De jarige pakte zijn _____ snel uit.

Die jonge zanger is _____ bij veel meisjes.

Geen paniek! Alles is onder _____.

- 4 ☐ In veertien woorden klinkt de **ou** als /oe/. Kleur die woorden.

verkouden

route

retour

bouwwakker

jeu de boules

journaal

coureur

enthousiast

scouting

douane

boulevard

oerwoud

courgette

gourmetten

journalist

strijkbout

parcours

douche

zoutpot

couscous

schouders

5

Schrijf het voltooid deelwoord op. Maak daarvan een bijvoeglijk naamwoord en vul dat in.

werkwoord	voltooid deelwoord	bijvoeglijk naamwoord, gemaakt van het vd
verliezen	ik heb _____	Mia zoekt haar _____ knoop overal.
schilderen	zij heeft _____	Pas op, die _____ deur is nog nat!
kleuren	hij heeft _____	Leg de _____ briefjes in de bak.
verzinne	ik heb _____	Het is gewoon een _____ verhaal.

6

Bij elke omschrijving passen drie woorden uit het vak ernaast.

Kleur die drie woorden. De woorden die je overhoudt, eindigen op dezelfde klank.

Aan het begin hoor je /sj/. Kleur die woorden blauw.

Aan het eind hoor je /er/. Kleur die woorden geel.

Aan het eind hoor je /oo/. Kleur die woorden groen.

Aan het eind staat een d of een t die je niet uitspreekt.
Kleur die woorden rood.

militair champignon krant cadeau
brancard miljard bureau circuit
beleefd populair grond chocola
beslist plafond verstand staart
niveau akkoord miljonair chirurg

7

Maak de woorden af. Schrijf ze op.

o of au Niets aan de hand! Alles is onder contr...le. _____

ui of oi Mama geeft ons twee bisc...tjes bij de thee. _____

au of ou Ik neem de kortste r...te naar het zwembad. _____

oi of ail Zij is een pietje-precies. Ze let op elk det... . _____

oe of ou Selma zingt enth...sias met het liedje mee. _____

8

Maak de rijtjes (↓) met rijmwoorden af. Kies het woord dat bij elk rijtje past en schrijf dat erboven. Kies uit: **bezwaar** - **hoezo** - **kopie** - **recht door** - **dessert**.

et _____	niv _____	git _____	kant _____	colb _____
bisc _____	bur _____	trott _____	het vr _____	popul _____
gen _____	hall _____	nieuwj _____	rec _____	miljon _____

Terugkijken

9

Welke zin is goed gespeld? Kruis aan.

- ☐ Op het trottoir voor het restaurant verkoopt een enthousiaste man roze koeken.
☐ Voor het restaurant verkoopt een enthousiaste man rooze koeken op het trottoir.
☐ Een enthousiaste man verkoopt roze koeken op het trottoir voor het restaurant.
☐ Verkoopt een enthoesiaste man op het trottoir voor het restaurant roze koeken?

Streep de vier verkeerd gespelde woorden door.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Maak de gekleurde woorden af. Alle woorden passen bij beroepen en eindigen op ~ier, ~eur, ~aar of ~er.
Schrijf eerst de woorden bij de illustraties op. Schrijf daaronder de woorden die op dezelfde vaste stukjes eindigen.
Kies uit: **chauff...** - **mets...** - **huisschi...** - **kunste...** - **koets...** - **jongl...** - **herberg...** - **loodg...**

Uitleg

- 2 Alle opdrachten van deze les gaan over klankwoorden.
Weet je iets niet meer goed?
u Bekijk dan de uitlegkaarten over de klankwoorden (K) nog eens.

Aan de slag

- 3 Maak de woorden af en schrijf ze in het goede vak.
Kies uit: **oc...n** - **lin...l** - **laborator...** - **th...ter** - **d...mant** - **aquar...** - **id...l** - **d...t** - **athen...** - **gen...l** - **gevar...rd** - **event...l** - **p...no** - **jubil...** - **r...liteit** - **individ...l**

iaa	eea	iee	ium
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

ia	ea	uee	eum
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

- 4 Maak steeds twee woorden af met hetzelfde vaste stukje.

prest } _____
feliciteit }

beleefd } _____
waar }

kwal } _____
brutal }

hoog } _____
geboort }

injec } _____
reactie }

allerg } _____
historie }

behulp } _____
zeldzaam }

pol } _____
expedite }

Vul bijvoeglijke naamwoorden in, gemaakt van voltooid deelwoorden.

wassen – de _____ kleren eten – de _____ broodjes
 maken – de _____ afspraken missen – de _____ kans
 versieren – de _____ stoel bakken – de _____ pizza

Vul woorden met een stomme e in. Alle woorden staan op uitlegkaart K5.

1. Vogel die 's nachts zingt.
2. Grote zwart-witte vogel met rode snavel.
3. Felgekleurde vogel die kan 'praten'.
4. Klein, wit bloemetje met geel hartje.
5. Soort kameel met één bult.
6. De man met wie een bruid trouwt.
7. Grijs beestje, zit vaak onder een steen.

1			n			
2	o					
3		p				
4			m			
5	d					
6			b			
7			p			

Wat lees je onder de pijl? _____

Maak de woorden af. Schrijf ze op.

ieuw of uw Noem je dat muziek?! Wat klinkt dat afsch...elijk! _____
 teit of heid Hij is nooit ziek. Hij heeft een goede gezond... . _____
 on of ont Dat briefje is wel erg ...duidelijk geschreven. _____
 ige of igge Gisteren was het een heerlijke, zonn... dag! _____
 ie of i De bergbeklimmers beginnen aan hun exped...tie. _____

Schrijf steeds twee woorden met de gekleurde letters op.

Woord 1 is een woord van drie lettergrepen, waarbij de gekleurde letters een vast stukje zijn.
 Woord 2 is een woord van twee lettergrepen, waarbij de gekleurde letters geen vast stukje zijn.

her	ing	ont	baar	ver
1. <i>herhaling</i>	1. _____	1. _____	1. _____	1. _____
2. <i>herten</i>	2. _____	2. _____	2. _____	2. _____

Terugkijken

Blader nog eens door de uitlegkaarten over de klankwoorden (K).

Hoe goed kun jij deze groepen woorden schrijven? Zet een kruisje op elke lijn.

woorden met een stomme e

woorden met vaste stukjes

woorden met een /j/ of /w/
 die je niet schrijft

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Lees de tekst. Kruis steeds aan of de zin in de tt of de vt staat.

Iedere dag worden in Nederland meer dan vierduizend treinritten gereden.
In 1839 reed de eerste Nederlandse trein tussen Amsterdam en Haarlem.
De eerste tijd waren er alleen stoomtreinen: stoomlocomotieven met wagons.
In onze tijd rijdt het overgrote deel van de treinen op elektriciteit.
Op stukken zonder elektrische bovenleiding verzorgen dieseltreinen de dienst.
Sinds 1985 kunnen dubbeldekkers nog meer mensen tegelijk vervoeren.
De eerste elektrische trein reed in 1908, tussen Rotterdam en Scheveningen.
De laatste Nederlandse stoomtrein in gewone dienst was in 1958 te zien.
Toch kun je nog stoomtreinen zien, hun geur opsnuiven en de stoomfluit horen.
Want op verschillende plaatsen houden vrijwilligers museumlijntjes in stand.

tt	vt
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Uitleg

2 Werkwoorden hebben vijf persoonsvormen: drie in de tegenwoordige tijd, twee in de verleden tijd.

u Lees eventueel de uitlegkaarten W1, W4-a en W4-b.

Aan de slag

3 Schrijf de persoonsvorm vt op.

hij lacht – hij _____	zij hoort – zij _____	het regent – het _____
ik wacht – ik _____	ik praat – ik _____	het waait – het _____
zij reist – zij _____	hij bouwt – hij _____	zij antwoordt – zij _____
hij verft – hij _____	het gebeurt – het _____	zij hoest – zij _____
ik voel – ik _____	hij schudt – hij _____	zij ontmoet – zij _____

4 Kleur de twaalf sterke werkwoorden.

wegen	zagen	vragen	liggen	leggen	poetsen	blazen	herhalen
blijven	worden	praten	proeven	wijzen	denken	dansen	beloven
fietsen	rijden	wassen	vinden	houden	vluchten	leven	verliezen

5 Vul de persoonsvormen tt en vt in de schema's in.

durven		groeten		raden	
tt	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____
	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____
	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____
vt	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____	4 ik, hij _____
	5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____	5 wij _____

6 In welke zes zinnen staat de persoonsvorm in de tt? Kruis aan.

☐ Hoe heten die vissen?	☐ De vogels broedden.	☐ Hij meldde zich ziek.
☐ Wij rustten even uit.	☐ Dat verwachtte ik niet.	☐ Wij kleden ons snel aan.
☐ Wij wachtten op de juf.	☐ Wij praten over school.	☐ Wat vind jij daar nu van?
☐ Hij antwoordde niet.	☐ Rijd jij straks naar huis?	☐ Hij zuchtte heel diep.

7 Vul de goede persoonsvorm in.

- verven (tt) Mijn broer _____ de muren van zijn kamer blauw.
- boffen (vt) We _____, want we werden meteen geholpen.
- vinden (tt) Maartje _____ het gezellig om naar oma te gaan.
- kosten (vt) Die oefening _____ hem maar weinig moeite.
- schudden (tt) Waarom _____ je je hoofd? Heb je een ander plan?

8 Bekijk elke werkwoordvorm goed. Zet dan één kruisje.

Kan het alleen tt zijn (tt) of alleen vt (vt)? Of kan het allebei zijn (tt óf vt)?
Of is het misschien helemaal geen goede werkwoordvorm (bestaat niet)?

	tt	vt	tt óf vt	bestaat niet		tt	vt	tt óf vt	bestaat niet
wij redden	☐	☐	☐	☐	wij lachtten	☐	☐	☐	☐
wij raadden	☐	☐	☐	☐	wij rusten	☐	☐	☐	☐
wij reden	☐	☐	☐	☐	wij kusten	☐	☐	☐	☐
wij praten	☐	☐	☐	☐	wij bloedden	☐	☐	☐	☐
wij stootten	☐	☐	☐	☐	wij kaarten	☐	☐	☐	☐
wij zetten	☐	☐	☐	☐	wij schudden	☐	☐	☐	☐
wij zaatten	☐	☐	☐	☐	wij reedden	☐	☐	☐	☐
wij wachten	☐	☐	☐	☐	wij spatten	☐	☐	☐	☐

Terugkijken

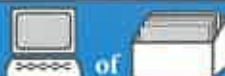
9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ Voor de verleden tijd van sterke werkwoorden geldt de regel van 't kofschip.
- ☐ Voor de verleden tijd van zwakke werkwoorden geldt de regel van 't kofschip.
- ☐ 'Komt er een i bij of niet? Denk aan lopen.' Die tip geldt alleen voor de tegenwoordige tijd.
- ☐ Van de werkwoorden rusten en branden is de wij-vorm tt gelijk aan de wij-vorm vt.
- ☐ Van de werkwoorden zetten en schudden is de wij-vorm tt gelijk aan de wij-vorm vt.

Klaar? Kies of

Op verkenning

- 1 Welk Engels woord werd vanaf 1839 ook een Nederlands woord?
Het past bij de tekst van opdracht 1 van les 4. Omcirkel dat woord.

tanken

computer

rails

frisbee

- De woorden hierboven komen uit het Engels. Sommige letters in die woorden klinken anders dan in Nederlandse woorden. Trek lijnen.

de letters:	klinken als:	de letters:	klinken als:
ee •	• /joe/	c •	• /ee/
a •	• /ie/	ai •	• /k/
u •	• /e/		

Uitleg

- 2 Veel Nederlandse woorden die uit het Engels komen, worden net zo gespeld als in het Engels. Je moet deze woorden onthouden.
Lees uitlegkaart O12.

Aan de slag

- 3 Vul Engelse leenwoorden van de uitlegkaart in.

Ik woon op de vijfde etage van een _____.

Groep 8 oefent de liedjes van de _____.

We moeten eerst even benzine _____.

We hebben bij voetbal een nieuwe _____.

In het _____ slaap ik lekker lang uit.

De vuilniszakken moeten in de _____.

- 4 Zet een streep tussen de delen van de samenstelling.
Eén woorddeel is steeds een Engels leenwoord met **a**. Klinkt de **a** als /e/?
Kleur het woorddeel dan blauw. Klinkt de **a** als /ee/? Kleur het dan geel.

race/fiets spijkerjack flatgebouw benzinetank
fanclub babyzeep tennisracket schuimplastic
campinggids tramlijn skatebaan chocoladecake

Vul de goede persoonsvorm in.

wachten (vt) – Hij _____ in de auto. ophouden (tt) – Jij _____ ook nooit op!
 trainen (tt) – Hij _____ bijna elke dag. gebeuren (vt) – Wat _____ daar?
 krassen (vt) – Hij _____ op de muur. overdrijven (tt) – Nu _____ je echt!
 branden (vt) – De kaars _____ lang. herkennen (vt) – Ik _____ hem niet.

In de woorden van elke rij (↓) staan dezelfde klinkers.

In drie woorden spreek je die klinker(s) 'op zijn Engels' uit. Omcirkel die woorden.

ee
 tweede
 streep
 keeper
 frisbee
 zeehond
 weekend

ea
 theater
 team
 creatief
 leaseauto
 beantwoorden
 beachvolleybal

i
 online
 knippen
 website
 inderdaad
 timing
 binnenin

u
 intussen
 computer
 gummen
 klussen
 musical
 barbecue

ai
 populair
 militair
 container
 miljonair
 vangrail
 e-mail

Maak de woorden af met **a**, **ai**, **i**, **iew** of **ea**. Schrijf ze op.

Mijn zus is soms wel een half uur bezig met haar m...ke-up. _____

In die t...lkshow op tv praat de gastvrouw met beroemde mensen. _____

De journalist houdt een interv... met een populaire muziekgroep. _____

Ik zoek op een aantal webs...tes naar informatie over Napoleon. _____

Bij korfbal heeft elk t...m acht spelers: vier jongens en vier meisjes. _____

Maak de woorden af met één of twee letters.

je hoort /e/		je hoort /ee/		je hoort /ie/	
tr _____ m	fl _____ tgebouw	tr _____ nen	b _____ byfoon	sp _____ gel	w _____ kendtas
m _____ rk	plakpl _____ stic	kl _____ ding	tramr _____ ls	frisb _____	handbalt _____ m
t _____ nken	windj _____ ck	e-m _____ l	p _____ perclips	l _____ ter	sp _____ rballen
sc _____ nnen	beeldsch _____ rm	b _____ zem	r _____ ceauto	k _____ per	autod _____ ler

In welke rij (↓) zijn alle woorden goed gespeld? Kruis aan.

☐	☐	☐	☐
weekendtas	hockeyteam	flatgebouw	computerscherm
website	windjack	citroenkeek	tv-interview
aardbeienjam	talkshow	paperclip	teemsport
torenflet	tankstation	snackbar	babykleertjes
make-uptasje	cakevorm	tennisracket	keepershandschoen

Streep de drie verkeerd gespelde woorden door.

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Maak deze woorden af. Gebruik **c**, **cc** en **k**.

su _____ es

heli _____ opter

_____ ir _____ uit

_____ a _____ tus

pra _____ tisch

mi _____ ros _____ oop

_____ ir _____ us

_____ ontra _____ t

stop _____ onta _____ t

_____ ondu _____ teur

_____ ontroledi _____ tee

ele _____ trisch

_____ ir _____ el

_____ on _____ ert

a _____ ent

☒ Hoe vaak heb je de **k** ingevuld? Kruis aan.

☐ 3x ☐ 4x ☐ 5x ☐ vaker

☐ Je ziet Antoni van Leeuwenhoek (1632–1723). Zijn uitvinding was bijvoorbeeld voor biologen en natuurkundigen heel belangrijk. Wat vond hij uit? Omcirkel dat woord.

Uitleg

2 Alle opdrachten van deze les gaan over onthoudwoorden.

Weet je iets niet meer goed?

☐ Bekijk dan de uitlegkaarten over de onthoudwoorden (O) nog eens.

Aan de slag

3 De letters die ontbreken, klinken allemaal als /ie/.

Maak de woorden af met **ie**, **i** of **y**.

muz _____ kaal

b _____ olog _____

jur _____

def _____ n _____ t _____ f

p _____ jama

pos _____ t _____ f

r _____ v _____ ren

d _____ r _____ gent

tr _____ bune

v _____ s _____ te

kr _____ t _____ k

m _____ n _____ mum

industr _____

t _____ p _____ sch

un _____ form

gymnast _____ k

4 Staat er **g** of **ch** onder de vlek? Omcirkel de woorden met **ch**.

ampignon

asperge

chirurg

chiraf

chimpansee

etale

garage

chinees

goedeleer

horloge

lekke

machine

parade

doude

loeren

reportage

auteur

ocola

5

Soms klinken twee woorden hetzelfde. Omcirkel de goede persoonsvorm.

Ik *kou* / *kauw* op een wortel.
Ik *wet* / *wed* dat het hem lukt.
Zij *schilt* / *schild* de aardappels.
Zij *moet* / *moed* naar de oogarts.
Ik *eis* / *ijs* dat je nu luistert!

De gewonde man *leidt* / *lijdt* pijn.
Zij *bereidt* / *berijdt* haar paard.
Zij *zei* / *zij* dat het in orde was.
Hij *leidt* / *lijdt* onze scoutinggroep.
In de la *licht* / *ligt* nog een andere lamp.

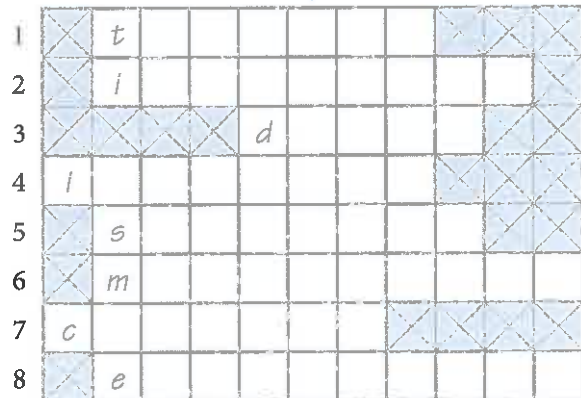
6

Welk woord is het? Schrijf op. Schrijf de **ij** in één vakje.

1. grote zaal met podium (**th** of **t**)
2. vraaggesprek (**Engels** leenwoord)
3. twaalf stuks (**ei** of **ij**)
4. inenting die de dokter geeft (**kt** of **ct**)
5. hier leer je een kampvuur maken (**ou** of **au**)
6. apparaat om iets kleins te bekijken (**k** of **c**)
7. wedstrijdbaan om rondes te rijden (**k** of **c**)
8. proef om iets te proberen (**x** of **ks**)

Welk Frans leenwoord lees je onder de pijl?

7

Maak de woorden af. Schrijf ze op.

- au** of **ou** De deuren schuiven ...tomatisch open. _____
- l** of **ll** Jody heeft veel ta...ent voor tekenen. _____
- r** of **rr** Jim houdt een inte...essante spreekbeurt. _____
- cc** of **x** Mijn Franse oom spreekt met een a...ent. _____
- ks** of **x** Mijn neef doet nu e...amen voor de havo. _____
- t** of **th** Zit er nog warme thee in de ...ermoskan? _____

8

Maak de woorden af. De invulwoorden van elke rij (↓) rijmen.

de <i>gr</i> _____ van een vis	Het <i>br</i> _____ is nog vers.	een <i>st</i> _____ in mijn sok
Hij <i>r</i> _____ het antwoord.	De <i>n</i> _____ is hoog.	een <i>p</i> _____ of worteltje
het <i>z</i> _____ van een plant	Ik <i>sch</i> _____ maar niet op.	het _____ in de sloot
<i>Best</i> _____ die club nog?	Het dier <i>d</i> _____ zijn prooi.	het <i>sp</i> _____ van de baby

Terugkijken

9

In drie woorden van elk rijtje (↓) ontbreken dezelfde letters, in één woord ontbreekt een andere letter (of letters). Omcirkel steeds dat ene woord.

alleb...
v...ling
vl...mscherp
terr...n

perfe...
ele...risch
exa...
inspe...eur

apo...eek
en...ousiast
me...ode
aan...ekening

bed...ling
d...che
j...rnalist
enth...siast

r...ce
tr...ner
m...ke-up
p...perclip

Klaar? Kies

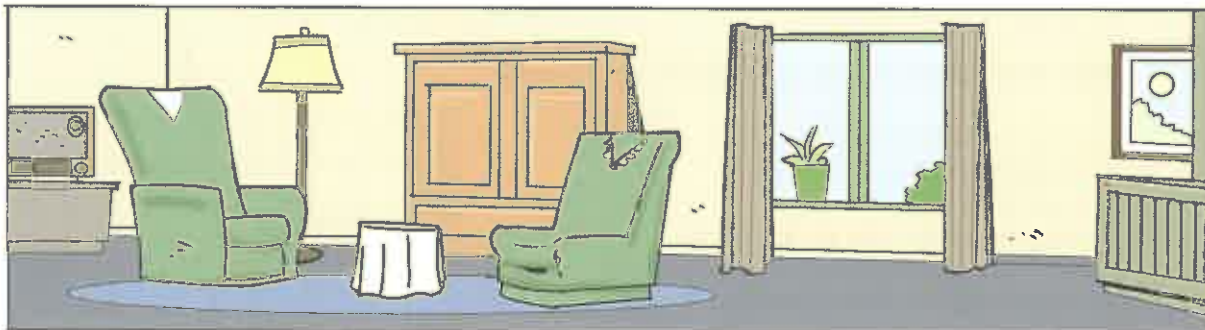
of

Op verkenning

- 1 Is het gekleurde woord een persoonsvorm tt of een persoonsvorm vt?
Kruis aan.

Twee gidsen **leiden** ons rond door het Historisch Museum.
Ze **praten** over de moeilijke jaren na de Tweede Wereldoorlog.
'Mensen **meldden** zich in die tijd massaal aan voor een woning.
Door de woningnood **wachtten** zij vaak jarenlang op een woning.'

tt	vd
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Is het gekleurde woord een persoonsvorm tt of een voltooid deelwoord? Kruis aan.

Eén gids **vertelt** over zijn jeugd zonder tv en andere apparaten.
'De mensen kochten niet veel, want er werd niet veel **verdiend**.
Dat is na 1960 **veranderd**, eigenlijk in een heel korte tijd.
En wie meer **verdient**, kan natuurlijk ook meer spullen kopen.'

tt	vd
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Uitleg

- 2 Sommige werkwoordvormen klinken hetzelfde, maar worden verschillend geschreven.
Lees uitlegkaart W6-b.

Aan de slag

- 3 Schrijf van elk werkwoord onder de ik-vorm tt drie andere persoonsvormen op.
Van deze werkwoorden klinken de wij-vorm tt en de wij-vorm vt hetzelfde.

tt	ik zucht	ik start	ik kleed	ik ontmoet
tt	wij _____	wij _____	wij _____	wij _____
vt	ik _____	ik _____	ik _____	ik _____
vt	wij _____	wij _____	wij _____	wij _____

- 4 Omcirkel de goede persoonsvorm.

Hij **vind** / **vindt** een euro op straat.
Ik **word** / **wordt** al bijna elf jaar.
Houd / **Houdt** je zus van dansen?
Hij **leid** / **leidt** ons groepje.
Kneed / **Kneedt** zij het deeg?
Ik **onthoud** / **onthoudt** dat echt wel.
Bespied / **Bespiedt** hij ons soms?

Ik **bind** / **bindt** de spullen goed vast.
Meld / **Meldt** jij je vandaag ziek?
Zij **raad** / **raadt** het goede getal.
Ik **vermoed** / **vermoedt** dat jij méér weet.
Antwoord / **Antwoordt** jij haar nog?
Hij **besteed** / **besteet** er veel tijd aan.
Kleed / **Kleedt** jij je eerst nog om?

- 5 Schrijf de goede persoonsvormen tt en vt op. Schrijf ook het voltooid deelwoord op.
De hij-vorm tt en het voltooid deelwoord klinken hetzelfde.

werkwoord	persoonsvorm tt	persoonsvorm vt	voltooid deelwoord
verdelen	hij _____	hij _____	hij heeft _____
gebeuren	het _____	het _____	het is _____
ontdekken	hij _____	hij _____	hij heeft _____
verdienen	hij _____	hij _____	hij heeft _____

- 6 Welk woord past in de zin? Omcirkel de goede werkwoordvorm.

Hij heeft een avontuur *beleeft* / *beleefd*.
Zij *herkent* / *herkend* hem niet meteen.
Papa *belooft* / *beloofd* dat ik mee mag.
Ze heeft alles netjes *bewaart* / *bewaard*.
Heb je je nu al *verkleedt* / *verkleed*?

Hij *betaalt* / *betaald* de rekening.
Wij zijn vorig jaar *verhuist* / *verhuisd*.
Vertelt / *verteld* hij ons een verhaal?
De hond *bescherm*t / *beschermd* hem.
Hij *beklad*t / *beklad* de hele muur.

- 7 Maak de werkwoordvormen af met **d, t, dt, dd** of **tt**. Schrijf ze op.

Voor de behandeling verdoof... de arts zijn patiënt. *de arts* _____
Waaraan heeft hij zijn zakgeld bestee...? *hij heeft* _____
Mijn vader rij... met de auto naar zijn werk. *mijn vader* _____
Zij wach...e al die tijd op haar vriendin. *zij* _____
Het oude huis wordt heel mooi verbouw... _____

- 8 Zijn deze woorden bestaande werkwoordvormen? Kruis aan: *ja* of *nee*.

Ja? Kruis dan aan welke vorm het is: *persoonsvorm tt* of *voltooid deelwoord*.

Denk bij een persoonsvorm tt ook aan de ik-vorm.

Soms kan een werkwoordvorm zowel een pv tt als een vd zijn. Kruis dan twee vakjes aan.

	bestaat					bestaat					bestaat			
	ja	nee	pv tt	vd		ja	nee	pv tt	vd		ja	nee	pv tt	vd
verdeelt	☐	☐	☐	☐	ontmoet	☐	☐	☐	☐	gebeld	☐	☐	☐	☐
verdeeldt	☐	☐	☐	☐	ontmoed	☐	☐	☐	☐	gebelt	☐	☐	☐	☐
verdeeld	☐	☐	☐	☐	ontmoedt	☐	☐	☐	☐	gebeldt	☐	☐	☐	☐
verbrand	☐	☐	☐	☐	herkend	☐	☐	☐	☐	bevrijd	☐	☐	☐	☐
verbrandt	☐	☐	☐	☐	herkendt	☐	☐	☐	☐	bevrijt	☐	☐	☐	☐
verbrant	☐	☐	☐	☐	herkent	☐	☐	☐	☐	bevrijdt	☐	☐	☐	☐

Terugkijken

- 9 In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld? Kruis aan.

- ☒ Toen ik de vaas met bloemen *omstootte*, riep mijn vader: 'Wat *gebeurd* er nou?'
☐ Toen ik de vaas met bloemen *omstote*, riep mijn vader: 'Wat *gebeurd* er nou?'
☐ Toen ik de vaas met bloemen *omstootte*, riep mijn vader: 'Wat *gebeurt* er nou?'
☐ Toen ik de vaas met bloemen *omstote*, riep mijn vader: 'Wat *gebeurt* er nou?'

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Lees de tekst. In elke zin waar * voor staat, staat een Frans of een Engels leenwoord. Kies twee kleuren, kleur daarmee de legenda. Kleur daarna de woorden in de tekst met de goede kleur.

- ☐ Frans leenwoord
☐ Engels leenwoord

Neil Armstrong en Buzz Aldrin zitten nu in de kleine maanlander.
* Collins, de derde man van het team, is in het ruimteschip gebleven.
* Ze zullen zó op de maan landen! Ze volgen de kortste route.
* Want er zit niet veel brandstof in de tanks van de maanlander.
* De vluchtleiding in Amerika houdt voortdurend de controle.
* Ze praten met de ruimtevaarders, alle details moeten kloppen.
* De timing is belangrijk: 'Jullie hebben nog voor 60 tellen brandstof!'
* Even later horen ze een enthousiaste kreet: 'We staan op de maan!'
* Armstrong zal, na jaren training, de eerste maanbezoeker worden.
* Alles is live te zien op de televisie. Bijna de hele wereld kijkt mee.
Na een tijd gaat het luik open. Neil Armstrong stapt naar buiten.
Op 21 juli 1969 loopt er voor het eerst een mens op de maan!
Mensen over de hele wereld horen zijn beroemde woorden:
'Een kleine stap voor een mens, een reuzensprong voor de mensheid!'

Uitleg

- 2 De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.
u Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.
Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

- 3 Bedenk eerst wat het voltooid deelwoord is. W5-b
Maak daar een bijvoeglijk naamwoord van en vul dat in.

koken – de _____ eieren	knippen – de _____ nagels
dekken – de _____ tafel	sparen – het _____ zakgeld
zinken – het _____ bootje	ontsnappen – de _____ cavia
snijden – het _____ brood	verslijten – de _____ broek

- 4 Schrijf deze Franse leenwoorden in het goede vak. 011
Kies uit: cadeau – etui – trottoir – douche – bureau – journalist – biscuit –
enthousiast – toilet – aubergine – circuit – croissant.

ou klinkt als /oe/	au of eau klinkt als /oo/	oi klinkt als /waa/	ui klinkt als /wie/

- 5 Vul in allebei de zinnen een vorm van hetzelfde werkwoord in. **W6-b**
 Deze twee vormen klinken hetzelfde.

ontleden Ik _____ de eerste zin. Martijn _____ de volgende zin.
 versieren De juf _____ haar stoel. Wij hebben het lokaal _____.
 praten Waarover _____ jullie nu? Gisteren _____ we over pesten.
 kosten Die ijsjes _____ nu drie euro. Vorig jaar _____ ze nog twee euro.
 gebeuren Er _____ hier ook niks. Wat is er nou precies _____?

- 6 Omcirkel in deze samenstellingen de Engelse leenwoorden. **012**
 In één samenstelling zitten twee Engelse leenwoorden.

spelcomputer regenjack weekendtas plakplastic glascontainer
 racebaan keeperhandschoenen torenflat teamsport skateboard
 voetbalfan vliegtuigticket babykleertjes kersenjam tankauto

- In vier Engelse leenwoorden hierboven hoor je /ie/, maar schrijf je iets anders dan ie. Kleur die.

- 7 Vul de goede persoonsvorm in. **W1 W4-a W4-b**

beven (vt) Na die harde knal _____ we van schrik.
 duwen (tt) Ik zit in een rolstoel en mijn broer _____ mij.
 voelen (vt) Ik _____ me ineens helemaal draaierig.
 praten (vt) Bij die vergadering _____ iedereen door elkaar.
 houden (tt) _____ jij van kersen of eet je liever een appel?

- 8 Maak de woorden af. De woorden van elke rij (↓) rijmen. **011 012**

popul _____	hij sch _____	het j _____	hij vert _____	circ _____
exp _____	het geb _____	een vl _____	opgeb _____	et _____
colb _____	gekl _____	de sn _____	wisselg _____	kop _____
dess _____	hij z _____	geen pl _____	hij voorsp _____	één sk _____

Terugkijken

- 9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ De werkwoordvormen *branden*, *brandde* en *brandden* bestaan alle drie.
- ☐ De werkwoordvormen *vertaalt*, *vertaald* en *vertaaldt* bestaan alle drie.
- ☐ Het bijvoeglijk naamwoord *geweldige* is gemaakt van een voltooid deelwoord.
- ☐ Het bijvoeglijk naamwoord *geknipte* is gemaakt van een voltooid deelwoord.
- ☐ In sommige Engelse leenwoorden schrijf je /ee/ als *a*, in andere schrijf je /ee/ als *ai*.

Op verkenning

1 Maak van de gekleurde woorden bijvoeglijke naamwoorden.
Soms moet je eerst het voltooid deelwoord maken.
Vul de bijvoeglijke naamwoorden in, zodat er goede zinnen staan.

- (hout) De eerste, _____ kastelen vlogen vaak in brand.
- (steen) Daarom werden later vooral _____ kastelen gebouwd.
- (metselen) De dikke, _____ muren zorgden voor veiligheid.
- (gevaarlijk) In _____ tijden konden daar ook mensen van buiten schuilen.
- (enig) Gelukkig was vechten niet de _____ activiteit op een kasteel.
- (uitbreiden) Vaak werden er _____ feesten georganiseerd.
- (trots) Dan wilde de _____ kasteelheer indruk maken.
- (fluweel) Dus droeg hij dure kleren, bijvoorbeeld een _____ mantel.
- (maken) Om zijn nek hing een vakkundig _____ gouden ketting.

Uitleg

2 Alle opdrachten van deze les gaan over regelwoorden.
Weet je iets niet meer goed?

Bekijk dan de uitlegkaarten over de regelwoorden (R) nog eens.

Aan de slag

3 Schrijf van elk woord het meervoud en het verkleinwoord op.

bril – <i>brillen</i> – <i>brilletje</i>	arm – _____ – _____
foto – _____ – _____	jongen – _____ – _____
idee – _____ – _____	neus – _____ – _____
stad – _____ – _____	camera – _____ – _____

4 In deze woorden hoor je /p/. Maak de woorden af met **b** of **p**.

de clu _____	ik voel me sla _____	de bie _____	ik kra _____	vieze dra _____
de schu _____	het spinnenwe _____	de sche _____	het is e _____	de ri _____
a _____ art	de a _____ otheek	a _____ normaal	o _____ nieuw	de hul _____

5

Vul de schema's in.

vertellen	betalen	bevrijden
tt ① ik _____	① ik _____	① ik _____
② hij _____	② hij _____	② hij _____
③ wij _____	③ wij _____	③ wij _____
vt ④ ik, hij _____	④ ik, hij _____	④ ik, hij _____
⑤ wij _____	⑤ wij _____	⑤ wij _____
vd ik heb _____	ik heb _____	ik heb _____

6

Maak de bezitsvormen af met s of 's.

Ravi _____ jas	oma _____ vest	Kevin _____ bal	Elena _____ kam
Evi _____ krullen	Suze _____ gymtas	Romy _____ schrift	Merel _____ fiets
Maartje _____ boek	papa _____ beker	Tygo _____ hond	opa _____ hamer

7

Maak de woorden af met eu, eeë, iee, ië of ieë. Schrijf ze op.

Er zitten dit jaar tw...ndertig kinderen in onze groep. _____

We gaan naar een mus...m met moderne kunst. _____

De pat...nt mag na de operatie weer snel naar huis. _____

Wil jij even twintig kop...n van dit werkblad maken? _____

Spanje en Ital... staan al lang bekend als vakantielanden. _____

Als je gevar...rd eet, heb je geen vitaminepillen nodig. _____

8

Schrijf van deze zelfstandige naamwoorden het meervoud op.

idee - _____	bacterie - _____	kaastosti - _____
kers - _____	abonnee - _____	gelukwens - _____
grens - _____	theorie - _____	waterski - _____
ijslolly - _____	operatie - _____	kaplaars - _____
schip - _____	minuut - _____	horloge - _____

Terugkijken

9

Blader nog eens door de uitlegkaarten over de regelwoorden (R).
 Welke regels vind jij het lastigst? Of: welke regels lijken jou het lastigst?
 Kruis drie uitlegkaarten aan die bij die lastige regels horen.

☐ R1 ☐ R2 ☐ R3 ☐ R4 ☐ R5 ☐ R6 ☐ R7 ☐ R8 ☐ R9 ☐ R10

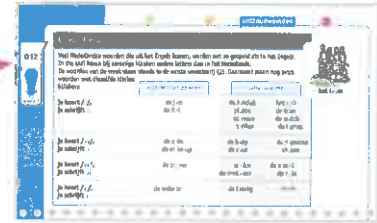

Klaar? Kies _____ of _____

Uitlegkaarten

Weet je iets niet meer? Of weet je iets niet meer zeker?
Gebruik de **uitlegkaarten** om dingen op te zoeken.

Klinkers, medeklinkers en tweetekenklinkers

De **klinkers** zijn **a, e, i, o, u**. Ze kunnen lang (*molen*) of kort (*mollen*) klinken.

Dit zijn de **tweetekenklinkers**: **ie, oe, ui, eu, ei, ij, ou, au**.

Er zijn twintig **medeklinkers**: **b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z**.

Klankwoorden, regelwoorden, onthoudwoorden, werkwoorden

De woorden die je bij spelling leert, zijn ingedeeld in vier groepen.

- **Klankwoorden**: In klankwoorden passen bij de klanken vaste letters.
- **Regelwoorden**: Soms is er een regel, die gaat vóór. Regelwoorden zijn woorden waarvan de spelling door een regel wordt bepaald.
- **Onthoudwoorden**: Schrijf je **ei** of **ij**? Soms passen bij een klank geen vaste letters. Is er ook geen regel voor zo'n woord? Dan is het een onthoudwoord. Lange woorden zijn soms voor een deel klankwoorden, voor een deel regelwoorden en voor een deel onthoudwoorden.
- **Werkwoorden**: Werkwoorden gaan over alles wat je kunt doen: *spelen, duwen, begrijpen, slapen*. Voor werkwoorden gelden speciale regels.

Samenstellingen

Een **samenstelling** is gemaakt van twee woorden met een eigen betekenis.
De woorden *snelweg* en *pijlsnel* zijn samenstellingen, het woord *snelheid* niet.

Vaste stukjes

In woorden staan vaak **vaste stukjes**. Die schrijf je altijd hetzelfde.

Vaste stukjes kunnen *vooraan* staan: bijvoorbeeld *on~*, *ont~*, *ge~*, *be~*, *ver~*, *her~*.

Vaste stukjes kunnen *achteraan* staan: bijvoorbeeld *~ig(e)*, *~lijk(e)*, *~ing*, *~sel*, *~te*, *~heid*.

Trema

Soms staan er meer klinkers na elkaar, waardoor je een woord verkeerd kunt uitspreken. Een trema op een klinker betekent: hier begint een nieuwe klankgroep/lettergreep: *ruïne*, *officiële*

Klemtoon

Als je een woord uitspreekt, valt de klemtoon op één lettergreep: *ko~pie*, *bac~te~rie*.

Bij woorden op *~ie* is de klemtoon belangrijk. Hoe schrijf je het meervoud?

Bij *kopie* komt er een extra **e** bij: *kopieën*; bij *bacterie* niet: *bacteriën*.

Bijvoeglijke naamwoorden

de **gele** ballon een **dik** boek een **geverfde** deur

De blauwe woorden zijn **bijvoeglijke naamwoorden**.

Ze vertellen iets over het zelfstandige naamwoord dat erbij staat.

Stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden vertellen waar iets van is gemaakt:

een **wollen** trui, een **houten** vloer, een **katoenen** broek, een **plastic** tas.

Sommige bijvoeglijke naamwoorden zijn gemaakt van het voltooid deelwoord van een werkwoord: de **verwachte** storm, de **verloren** sleutel.

Enkelvoud en meervoud

Is er één van? Dat noem je **enkelvoud**: *de hond, de zebra, ik ren*.
Zijn er twee van, of meer? Dat noem je **meervoud**: *de honden, de zebra's, wij rennen*.

Klankgroepen en lettergrepen

Klankgroepen zijn de stukjes van *gesproken* woorden.

Lettergrepen zijn de stukjes van *geschreven* woorden.

De lettergrepen van een woord zijn niet altijd hetzelfde als de klankgroepen.

De klankgroepen van *vissen* zijn: /vi/ /sen/, de lettergrepen zijn: vis sen.

Open en gesloten lettergrepen

Een **open lettergreep** eindigt op een *klinker*. Die klinkt lang. mo len

Een **gesloten lettergreep** eindigt op een *medeklinker*.

Vóór die medeklinker kan een *korte klinker*, maar ook een *lange klinker* staan:

mol len win ter paar den

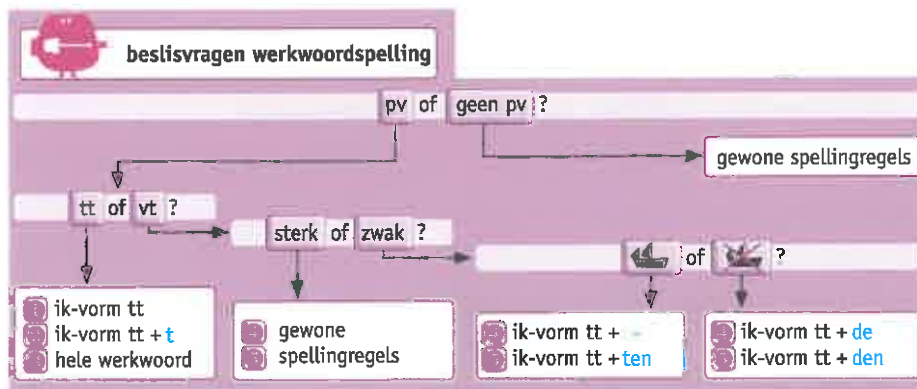
Werkwoorden

Werkwoorden gaan over alles wat je kunt doen: *spelen, begrijpen, slapen*.

Kun je *nu* achter een zin denken? Dan staat de zin in de *tegenwoordige tijd* (tt). In de tt hebben werkwoorden drie persoonsvormen: *de ik-vorm, de hij-vorm* en *de wij-vorm*.

Kun je *toen* achter een zin denken? Dan staat de zin in de *verleden tijd* (vt). In de vt hebben werkwoorden twee persoonsvormen: *de ik-vorm* en *de wij-vorm*.

hele werkwoord: zingen	andere vormen	hele werkwoord: kneeden	andere vormen
persoonsvormen	voltooid deelwoord: ik heb gezongen	persoonsvormen	voltooid deelwoord: ik heb gekneet
1 ik zing nu	afgeleid bijv. naamwoord: de gezongen liedjes	1 ik kneet nu	afgeleid bijv. naamwoord: het gekneet deeg
2 hij zingt nu	bijvoorbeeld in: zingend aan het werk gaan	2 hij kneedt nu	bijvoorbeeld in: knedend het deeg bereiden
3 wij zingen nu		3 wij kneeden nu	
4 ik, hij zong toen		4 ik, hij kneede toen	
5 wij zongen toen		5 wij kneeden toen	

Tip: twijfel je in de tegenwoordige tijd, bijvoorbeeld bij het onderwerp *jij*?
Denk dan aan *lopen*: *jij loopt*, dus ook: *jij vindt*; *loop jij*? dus ook: *vind jij*?

Dit heb ik geleerd:

BLOK
5

☐	Les 1 werkwoorden: persoonsvormen verleden tijd van zwakke werkwoorden op ~ten	 W3-a	2F
☐	Les 2 onthoudwoorden met y	 010	1F
☐	Les 3 onthoudwoorden met /ie/ = i (herhalingsles)	 07	1F
☐	Les 4 werkwoorden: persoonsvormen verleden tijd van zwakke werkwoorden op ~den	 W3-b	2F
☐	Les 5 onthoudwoorden met x	 010	1F
☐	Les 6 werkwoorden: persoonsvormen verleden tijd van zwakke werkwoorden (herhalingsles)	 W2-a W2-b W3-a W3-b W4-b	2F
☐	Les 7 regelwoorden: stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden	 R8	2F
☐	Les 8 woorden van blok 5 (herhalingsles)		1F/ 2F
☐	Les 9 woorden met meer lettergrepen (herhalingsles)		1F/ 2F

Dit heb ik geleerd:

BLOK
6

Les 1

klankwoorden met vaste stukjes achteraan

K10-a K10-b
K10-c

1F

Les 2

onthoudwoorden: struikelblokken

06

1F/
2F

Les 3

onthoudwoorden met /g/ = **ch**, /zj/ = **g** en /sj/ = **ch** (herhalingsles)

05

3F

Les 4

werkwoorden: voltooid deelwoorden

W5-a

1F

Les 5

onthoudwoorden met /s/ = **c**, /k/ = **c** en /kt/ = **ct**

08-a 08-b

1F

Les 6

werkwoorden: persoonsvormen verleden tijd van zwakke
werkwoorden op ~gen, ~chen, ~ven, ~zen, ~ten en ~den (herhalingsles)

W2-a W2-b
W3-a W3-b
W4-b

2F

Les 7

werkwoorden met ge~, be~, ver~, her~ en ont~

W6-a

3F

Les 8

woorden van blok 6 (herhalingsles)

1F/
2F/
3F

Les 9

woorden met meer lettergrepen (herhalingsles)

1F/
2F/
3F

Dit heb ik geleerd:

BLOK

7

Les 1

klankwoorden met de klank /j/ of /w/ die niet geschreven wordt

K11

1F

Les 2

onthoudwoorden met ei

01

1F

Les 3

regelwoorden met 's (herhalingsles)

R9

2F

Les 4

regelwoorden met een trema

R10

3F

Les 5

onthoudwoorden met /t/ = th en met wr~

09

1F

Les 6

werkwoorden: voltooid deelwoorden en werkwoordvormen van werkwoorden met ge~, be~, ver~, her~ en ont~ (herhalingsles)

W5-a W6-a

1F/

3F

Les 7

regelwoorden ~a, ~i, ~o, ~u en ~ee

R6

2F/

3F

Les 8

woorden van blok 7 (herhalingsles)

1F/

2F/

3F

Les 9

woorden met meer lettergrepen (herhalingsles)

1F/

2F/

3F

Dit heb ik geleerd:

Les 1

werkwoorden: van voltooid deelwoorden gemaakte
bijvoeglijke naamwoorden

W5-b

1F

Les 2

onthoudwoorden: Franse leenwoorden

011

1F

Les 3

klankwoorden van groep 7 (herhalingsles)

K

1F

Les 4

werkwoorden: persoonsvormen tegenwoordige tijd en
verleden tijd van werkwoorden

W1 W4-a
W4-b

2F

Les 5

onthoudwoorden: Engelse leenwoorden

012

1F

Les 6

onthoudwoorden van groep 7 (herhalingsles)

0

1F/
2F

Les 7

werkwoorden: werkwoordvormen die hetzelfde klinken

W6-b

3F

Les 8

woorden van blok 8 (herhalingsles)

1F/
2F/
3F

Les 9

regelwoorden van groep 7 (herhalingsles)

R

1F/
2F/
3F

hele werkwoord:
reizen

persoonsvormen

- 1 ik **reis** nu
- 2 hij **reist** nu
- 3 wij **reizen** nu
- 4 ik, hij **reisde** toen
- 5 wij **reisden** toen

andere vormen

voltooid deelwoord:
ik heb **gereisd**

afgeleid bijv. naamwoord:
de **gereisde** afstand

bijvoorbeeld in:
reizend door Afrika

beslisvragen werkwoordspelling

pv of geen pv ?

gewone spellingregels

tt of vt ?

sterk of zwak ?

← of ↘ ?

1 ik-vorm tt
2 ik-vorm tt + **t**
3 hele werkwoord

4 gewone
spellingregels

4 ik-vorm tt + **te**
5 ik-vorm tt + **ten**

4 ik-vorm tt + **de**
5 ik-vorm tt + **den**

Auteurs

Paul Stapel
Anja Huisman

Projectgroep Zwijsen

Jos Cöp (uitgever en conceptontwikkeling)
Albert Rouschop (fondseditor en
conceptontwikkeling)
Jeske Heezemans, Moniek van de Ven
(projectleiding en redactie)
Laura van Merendonk (vormgeefconcept)
Anouk Houter (vormgeving en dtp)
Maaïke van Riel (redactie)
Marije van der Schaaf ((bureau)redactie)
Ineke van Kasteren (bureauredactie)
Renate Reitler (beeldredactie)
Niek Rooijackers (productiebegeleiding)
Nohmi Bollebakker (marketingadvies)

Illustraties

Mieke Driessen (characters)
Uco Egmond

Foto's

Shutterstock
Studio Zwijsen

1e druk

ISBN 978.90.487.1723.1

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

www.zwijsen.nl

www.spellinginbeeld.nl

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeleelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Aan het verwerven, waar nodig, van toestemming tot overname is door de uitgever de uiterste zorg besteed. Zou desondanks blijken dat een rechthebbende over het hoofd is gezien, dan verzoeken wij deze contact op te nemen met Uitgeverij Zwijsen.

